

sk0091 4 800 mtik2024

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0066-sk0091-ig

budapest, 1981. február 16. /mti/

sk0066 khomeini nyilatkozata
 sk0067 irán - értelmiségiek, háboru
 sk0068 salt-i - amerikai politika
 sk0069 afganisztán - vezércikk /1.rész/
 sk0070 afganisztán - vezércikk /2.rész/
 sk0071 rakowski - ágazatiak
 sk0072 amerikai-nyugatnémet tárgyalások
 sk0073 a munkásbizottságok akcióterve
 sk0074 zimbabwe - újabb fejlemények
 sk0075 rövid hírek
     moszkva: elhunyt ivan szerbin
     moszkva: oroszország külpolitikája - dokumentumok
     bécs: osztrák munkásmozgalmi kiállítás

sk0076 indiai-óceán - izvesztyija
 sk0077 rövid hírek
     london: beatles-hír
     tokió: európai parlament küldöttsége
     damaszkusz: szovjet békebizottság

sk0078 emberi jogok bizottsága - szovjet felszólalás
 sk0079 filozófiai tanulmányok
 sk0080 csehszlovákia - kiutasítás
 sk0081 thatcher-nyilatkozat
 sk0082 izvesztyija - cáfolat
 sk0083 indiai felvonulás
 sk0084 lengyel tanácskozások /1./
 sk0085 lengyel tanácskozások /2./
 sk0086 ira
 sk0087 salvador
 sk0088 pápa
 sk0089 tartalomjegyzék /1.rész/
 sk0090 tartalomjegyzék /2.rész/
 sk0091 tartalomjegyzék /3.rész/
 fe bj

mti külpolitikai szerkesztőség
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
                   barabás miklós
                   bochkor jení

- v é g e -

21.57

160281 1556

F

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/10

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 17.

kül.

k e d d

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 17. /mti/

brüsszel: a nato tanácsának ülése

brüsszel: az egk külügyminiszterei ülése

manila: a pápa a fülöp-szigeteken

islamabad: genscher látogatása

kairó: kreisky befejezi látogatását

algir: a szaharai államok külügyminiszterei találkozója

sg ng

06.43 170281 0332

Nw

P 20

Q

-.-

sk0002 4 230 mtik1002

a lengyel kormány ülése

varsó, 1981. február 17. /mti/ - a lengyel kormánynak, a központi és a területi vezető szervezetek új munkastílusra van szükségük - jelentette ki wojciech jaruzelski miniszterelnök a lengyel kormány hétfői ülésén. a tanácskozáson, amelyen meghatározták a tíz pontos programmal kapcsolatos személyi hatásköröket, a kormányfő hangsúlyozta: „a kormánynak gyorsan, határozottan kell cselekednie, és oly módon kell működnie, hogy a társadalom lehető leg szélesebb körű támogatására találjanak a válság megoldására irányuló törekvései.,,

szorosabbá kell tenni az együttműködést a szemmel, mindenütt meg kell szabadulni a bürokrácia terheitől, operatív módon kell reagálni a legfelsőbb ellenőrző kamarától és az ügyészi szervektől érkező megállapításokra, javaslatokra, le kell vonni a megfelelő következtetéseket az olyanokkal szemben, akik hanyagságból vagy munkakerüléssel kárt okoznak az országnak - mondotta a kormányfő.

jaruzelski rámutatott: a munkásönkormányzati szervek szerepének növeléséhez nem szükséges megvárni különféle törvények végleges kialakítását. a gazdasági reform érdeke úgy kívánja, hogy az emberek minél szélesebb köre vegyen részt a termelés irányításában, és az így nyert tapasztalatok jól szolgálják majd a szakszervezetek szerepének fokozását, az önkormányzat megfelelő modelljeinek kialakítását.

a kormány ülésén elhatározták, hogy a lengyel minisztertanács ezután kéthetenként, a kormány elnöksége pedig általában hetenként ülészik. a miniszterelnök havonta találkozni fog a vajdasági tanácsok elnökeivel az időszerű feladatok egyeztetése végett.

kn/zsa mj ng

07.01 170281 1652

Nm

S. H

--

sk0003 4 300 mtik1003

„különleges megbízott,,

London, 1981. február 17. /afp/ - kényes feladat vár chia chiára, a londoni állatkert óriás pandájára: a hó végén „különleges megbízottként,, washingtonba küldik.

a londoni him pandát tapintatos, de forróvérű „férfiként,, tartják számon. ezuttal azt várják tőle, hogy féltékennyé teszi hsing hsinget, a lusta washingtoni himet, és így módon ráveszi őt, hogy ne csak barátsággal közeledjék társához, ling longhoz.

az amerikai főváros állatkertjének vezetői abban reménykednek, hogy chia chia „missziója,, nyomán nem kell majd hiába várniuk kis pandákra.

sas/fg ng

07.07 170281 0624

--

sk0004 4 230 mtik1004

kina-vietnam - pravda

moszkva, 1981. február 17. /taszsz/ - vietnam északi tartományainak életére a naponta megújuló kínai provokációk nyomják rá bélyegüket. a kínaiak vietnami területeket lőnek, kínai diverzáns osztagok vietnam partmenti területein végrehajtott behatolásairól érkeznek hírek - írja a pravda keddi számában valerian szkvorcov, a lap kommentátora.

a kínai területről végrehajtott akcióknak laosz is célpontja, és peking nyíltan emigráns kormányt igyekszik összetákolni kambodzsa számára. a sem háború, sem béke állapotának fenntartása, a feszültség fokozása jellemzi továbbra is a kínai vezetők politikáját az indokinaival szemben. a vietnami-kínai határon két évvel ezelőtt lezajlott események megmutatták, mennyire veszélyes és agresszív ez a politika - mutat rá szkvorcov. - mindenki emlékszik még rá, hogy 1979. február 17-én több mint félmillió kínai katona támadott rá a vietnami szocialista köztársaságra. ez a támadás a nagyhatalmi sovíniszta és hegemonista politika megnyilvánulása volt.

peking hegemonista politikájával az indokinaival szemben az országok aktív és konstruktív külpolitikájukat állítják szembe, amelynek alapvető célja a béke és a biztonság megteremtése nemcsak az indokinaival

Nm

S. H

országokban, hanem egész délkelet-Ázsiában. a vietnami szocialista köztársaság, a laoszi népi demokratikus köztársaság és a kambodzsai népköztársaság külügyminisztereinek nemrég ho si minh-városban megtartott értekezletén a felek világosan kifejezésre juttatták, hogy készek kétoldalú megállapodásokat kötni a kínai népköztársasággal a békés egymás mellett élésről - emlékeztet rá a kommentátor.

a két évvel ezelőtti barbár kínai támadás vietnam ellen, az indokinába és délkelet-Ázsiába történő fegyveres behatolás kudarcra a kínai vezetés számára politikai, katonai és erkölcsi vereséggé vált. minden kísérlet hasonló kaland végrehajtására így fog végződni - foglalja össze mondanivalóját a pravda kommentátora.

kr mj ng

07.31 170281 1972

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

ii. jános pál

manila, 1981. február 17. /ap/upi/reuter/afp/ - ii. jános pál pápa kedden manilába érkezett. a római katolikus egyházfőt a repülőtéren ferdinand marcos fülöp-szigeti államfő és felesége, valamint a manilai katolikus érsek fogadta.

lp ng

07.37 170281 0273

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

rövid hírek
űr-repülőgép

cape canaveral/florida/, 1981. február 17. /afp/upi/reuter/ - a cape canaveral-i űrkutatási központban hétfőn este megkezdték a visszaszámolást a columbia csütörtöki próbaindításához, amikor is 20 másodpercre „begyújtják”, a három hajtóművet. április 7-re tüzték ki az űrhajóként induló és repülőgépként visszatérő, többször felhasználható tényleges indítását, amely különböző

Nm űr-repülőgép

műszaki nehézségek miatt immár két éves kése delmet szenved az eredeti tervhez képest. a columbia a „vizsga”, alatt az indítóállványon marad, de a berendezések úgy működnek majd, mintha az űr felé tartana. a kísérlet helyettesíti azokat a próbautakat, amelyeket a korábbi űrhajó-típusokkal végeztek, mielőtt emberrel a fedélzetükön elindították őket a világűrbe.

robbanás

párizs, 1981. február 17. /taszsz/ - kedden hajnalban nagyerejű pokolgép robbant a francia közoktatási minisztérium épületében. a detonáció következtében egy rendőr megsérült, és az épületben súlyos károk keletkeztek. a korzikai nemzeti felszabadítási front vállalta magára a merényletet.

balti-tengeri bizottság

helsinki, 1981. február 17. /adn/ - hétfőn helsinki ben megnyílt a balti-tengeri /keleti-tengeri/ bizottság második ülés szaka. a partmenti országokat képviselő küldöttek a négy napos tanácskozáson a tenger tisztaságának, élővilágának megóvását szolgáló újabb természet- és környezetvédelmi intézkedéseket vitatnak meg.

japán kommunisták

tokió, 1981. február 17. /taszsz/ - nagy sikereket értek el a japán kommunisták a helyhatósági választásokon. mint az akahata című lap kedden jelentette, hokkaido szigetén a japán kommunista párt 16 jelöltjét választották be a városi tanácsokba. a pártnak több helyen sikerült növelnie képviselőinek számát a helyi önkormányzati szervezetekben.

ujsgíró sztrájk

stockholm, 1981. február 17. /afp/ - a svéd ujságírók szövetségének hétfőn hozott határozata értelmében kedden sztrájkba lépett az ujságírók egy része. munkabeszüntetésük következtében keddtől nem jelenik meg az ország négy esti lapja és három helyi napilap. a sztrájkolók a munkakörülmények javítását követelik. 80 év óta ez a svéd ujságírók legnagyobb összeütközése a laptulajdonosokkal.

to ng

07.50 170281 2247

Nm

S. H

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

genscher-egyiptom

kairó, 1981. február 17. /upi/ - szerdán érkeznek kairóba hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter, és ebből az alkalomból az al-ahram kedden nyilvánosságra hozta a vele készített interjút. genscher másfél éven belül immár harmadik egyiptomi látogatását „a két ország közötti mély barátság, jelképének minősítette. közölte, hogy látogatása „ténymegállapító jellegű,„. célja kiegészíteni mindazokat az információkat, amelyeket a közös piac megbízottjai szereztek eddigi és szerezni fognak a későbbiekben tartandó egyiptomi megbeszéléseiken arról, hogy milyen lehetőségek vannak a közel-keleti rendezéssel kapcsolatos nyugat-európai elképzelések megvalósításának.

a bonni külügyminiszter kijelentette: egyetért szadat elnöknek azzal a javaslatával, hogy izrael és a pfsz egyidejűleg ismerje el egymást. megítélése szerint az indítvány egybevágná a nyugat-európai elképzelésekkel, és „megvalósításával megindulhat az átfogó közel-keleti béke megteremtésének folyamata,„.

ismeretes, hogy szadat a múlt héten luxembourgon az európai parlament előtt fejtette ki nézeteit, amelyeket kreisky osztrák kancellárral folytatott tárgyalásai után vasárnap azzal a javaslattal egészített ki, hogy a pfsz hozzon létre egy emigráns kormányt. javaslatát a pfsz hétfői nyilatkozatában határozottan visszautasította, rámutatván, hogy a palesztinai arab népnek már van egyedül törvényes képviselője, és ez a palesztinai felszabadítási szervezet. szadat indítványát éles hangon bírálta az izraeli külügyminisztérium is, és a camp david-i megállapodások szellemét sértőnek minősítette.

pn ng

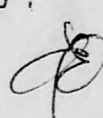
08.29 170281 1632

--

sk0008 2 230 mtik1008

irak-iráni

teherán/bagdad/bonn/washington, 1981. február 17.
/mti-reuter/afp/ - további iráni területek elfoglalását helyezte kilátásba szaddam huszain iraki elnök, amennyiben teherán továbbra sem hajlandó a béketárgyalásokra. a frontra induló tartalékosok előtt mondott beszédében irán újabb „megleckéztetéséről,„ beszélt

Nm g. 25

és kijelentette, hogy a háboru elhúzódásával irak mind nagyobb „igényekkel,„ lép fel, ha teherán kitart eddigi politikája mellett.

mint ismeretes, az iraki elnök vasárnap jelentette be, hogy bagdad több milliárd dollár értékben újabb fegyvervásárlási szerződéseket kötött, és „bármeddig képes,„ a háboru folytatására.

iráni erőit ugyanakkor jórészt belső ellentétek kötik le. az egyházi körök belső viszályait túkrözi shirazi ajatollahnak a nyugatnémet der spiegelben idézett nyilatkozata. ebben a nép „félrevezetésével,„ vádolta a kormányt, a vallási erőket tömörítő iszlám köztársasági párt /irp/ vezetőinek pedig „gátlástalan hatalomvágyukat,„ róttta fel. a tekintélyes főpap baniszadr elnök ellenfeleit támadva a többi között kijelentette: nabavi államminiszter „egyszerűen hazudik,„ amikor azt állítja, hogy irán mindent elért, amit az egyesült államoktól megkaphat. az irp pedig „a vallási igazság monopóliumára,„ törekszik, miközben vezetői „többet gondolnak a hatalomra, mint magára az iszlámra,„. shirazi támogatta az államfőnek azt a véleményét, hogy a szakemberek az állam irányításában vezető szerepet töltsenek be.

a megosztott hatalom számára súlyos gondot jelent a nemzetiségi kérdés is. kurdisztán tartomány forradalmi bírósága további egy hónappal, március 11-ig meghosszabbította a kurd „ellenforradalmároknak,„ felajánlott amnesztiát. a kurdok fegyveres csoportjai közül - teherán szerint - több felejánlotta az együttműködést a hatóságokkal, ám „a zord téli időjárás és a közlekedési nehézségek miatt,„ egyelőre nem teljesíthetik ígéretüket.

az iráni parlament külügyi bizottsága hétfőn megkezdte a vizsgálatot annak kiderítésére, vajon az amerikai tuzok szabadonbocsátásáról kötött megállapodás megfelel-e a medzslisz, a parlament által előzőleg megszabott négy feltételnek.

gr ml ng

08.29 170281 2183

Nm

g. 25

--

sk0009 4 230 mtik1009

reagan-nyugat-európa - pravda

moszkva, 1981. február 17. /taszsz/ - „annak a kemény hangvételnek a következtében, amely az új amerikai kormány vezető politikusaiknak külpolitikai kérdésekkel foglalkozó beszédeit jellemezte, a nyugat-európai szövetségesekben ismét felmerül a kérdés, hogy milyen legyen az óceán túlpartján lévő nagyhatalomhoz fűződő viszonyuk az elkövetkező hónapokban, illetve reagan elnökségének négy éve alatt. a középpontban korunk alapvető kérdése áll: a háború és a béke problémája, az enyhülés megőrzésének irányvonala vagy a feszültség kiélezésének politikája, - írja keddi számában a pravda.

a jelenlegi helyzet sajátosságát meghatározza az a tény, hogy az egyesült államok kormányába bekerült új emberek azonnal hidegháborús hangot ütöttek meg, és kifejezésre juttatták az egyesült államok katonai fölényének elérésére irányuló törekvéseiket. a múlt év eseményei jól példázták, hogyan fogadja sok nyugat-európai nato-állam kormánya azokat a felhívásokat, amelyek washington stratégiájának feltétel nélküli elfogadására ösztökélték őket.

nyugat-európa - mutat rá a szovjet napilap - megismerte az enyhülés izét, jobban hozzájárult ehhez a folyamathoz mint az egyesült államok. az enyhülés éveiben a nyugat-európai országokban megerősödött a törekvés a nemzetközi életben betöltött szerepük növelésére, megértették biztonságuk megvalósításának reális lehetőségeit a békés egymás mellett élés elve alapján. ezek az országok tapasztalatukkal, konkrét cselekedetekkel pozitív hatást gyakorolhatnak a legfontosabb nemzetközi problémák megoldására.

az államok nemzeti érdekeinek biztosítása csak a világban kialakult helyzet elismerésének, a békés egymás mellett élés, az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvein alapuló megállapodások elérésének útján valósítható meg. a szovjetunió és a szocialista közösség többi országa a nemzetközi kapcsolatok fejlődésének ilyen irányu útját javasolja - hangsúlyozza befejezésül a pravda.

ur mj

08.44 170281 1995

Nur

9.

25

-.-

sk0010 4 230 mtik1010

közé-kelet

jeruzsálem, 1981. február 17. /afp/upi/ - jichak samir izraeli külügyminiszter kedden az egyesült államokba utazott. elutazása előtt az izraeli televíziónak adott nyilatkozatában egy amerikai-egyiptomi-izraeli csúcstalálkozó mielőbbi megtartását szorgalmazta a camp david-i megállapodásokon alapuló tárgyalások holtponttól való kimozdítása érdekében. samir az egyesült államok után mexikóba, majd a kontinens más országaiba is ellátogat.

beirut /mena/ - hétfőn jasszer arafatnak, a pfsz vb elnökének vezetésével ülést tartott a palesztin ellenállás legfelsőbb katonai tanácsa. a résztvevők arról tanácskoztak, hogy milyen intézkedéseket tegyenek a libanon és a palesztin mozgalom ellen irányuló izraeli fenyegetésekkel szemben.

damaszkusz /afp/ - a sana sziriai hírügynökség jelentése szerint kedden jordániai küldöttség érkezik szíriába. a találkozó, amelyre az egyik szír határállomáson keritének sort, lesz az első hivatalos kapcsolatfelvétel a két ország közötti viták legutóbbi kiéleződése óta.

tunisz /afp/ - sedli klubi, az arab liga főtitkára közvetítő feladatot vállalt jordánia beiruti ügyvivője elrablásának ügyében - jelentette ki hétfőn tuniszban szami samajla, jordánia állandó képviselője az arab ligában. hisam el-mohaiszent ügyvivőt ismeretlen tettesek a múlt héten rabolták el.

washington /afp/ - a jemeni arab köztársaságban február 8-án szabadon engedték azt a két amerikait, akiket izrael javára való kémkedés vádjával több hónapra át fogva tartottak - jelentette be hétfőn az amerikai külügyminisztérium.

ág ml ng

09.09 170281 1594

Nur

10.

-.-

kül

- 10 -

1981.02.17.

sk0011 4 230 mtik1011

kuba - ecuadori küldöttség

havanna, 1981. február 17. /afp/ - hétfőn háromtagú ecuadori küldöttség érkezett havannába, hogy a kubai kormánnyal tárgyalást kezdjen a fegyveresek által tuszként őrzött ecuadori diplomaták kiszabadításának ügyében.

mint jelentették, ecuador havannai nagykövetségére pénteken 29 felfegyverzett kubai hatolt be erőszakkal, és tuszként foglyul ejtett három diplomatát és egy követségi alkalmazottat. azt követelik, hogy ecuador „politikai menekültekként”, fogadja be őket, és szavatolják számukra a sértetlen odajutást.

a granma, a kubai kp lapja leszögezte, hogy kuba nem enged a fegyveres zsarolásnak, mert az ilyen engedmény csak újabb erőszakos akciókhoz vezetne. mint ismeretes, havanna már korábban lehetővé tette, hogy a kivándorolni kívánók törvényes keretek között elhagyhassák az országot. kitünt azonban, hogy a kivándorolni akarók többsége bűnöző vagy antiszociális személy, és emiatt a szóbajövő országok elzárkóznak befogadásuk elől.

wa ml

09.36 170281 1012

-. -

sk0012 4 230 mtik1012

latin-amerika

san salvador, 1981. február 17. /reuter/ap/taszsz/ - a salvadori hatóságok hétfőn bejelentették, hogy az este nyolctól reggel ötig tartó kijárási tilalmat egy órával csökkentik. a junta a helyzetének „megszilárdulását”, érzékeltetni hivatott intézkedéssel egyidejűleg san martinban, 16 kilométerre a fővárostól hazafiak egy csoportja megtámadta a rezsim nemzeti gárdistáinak egy őrsét. san salvadorban hétfőn ismeretessé vált, hogy aznap 30 meggyilkolt ember holttestére bukkantak az ország különböző részeiben.

kingston /pl/efe/ - a jamaicai népi nemzeti párt /pnp/ nemzeti végrehajtó bizottsága hétfőn megerősítette elnöki tisztségében michael manleyt. a bizalmi szavazásra a legutóbbi választásokon vereséget szenvedett pártban kirobbant viták miatt került sor.

Nm

11.10

kül

- 11 -

1981.02.17.

guatemalaváros /afp/ - a guatemalai hadsereg hétfői közleménye szerint a megelőző 48 órában 10 gerilla és 5 katonája vesztette életét a mexikói határ közelében fekvő huehuetenango környékén vívott harcban.

bl ml ng

10.01 170281 1025

-. -

sk0013 4 230 mtik1013

apel - vizsgálat

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. február 17. /mti/ - saját pártja követel parlamenti vizsgálatot hans apel nyugatnémet hadügyminiszter ellen a tornado típusú repülőgépek költségei körüli visszaélések ügyében. a kormányzó szociáldemokraták és szabaddemokraták kedden délelőtt tárgyalnak arról, hogy közös javaslatukra a bundestag hadügyi bizottsága mikor kezdje a meghallgatásokat.

a szociáldemokraták ezzel megelőzték a kereszténypárti ellenzékét, amely ugyancsak jelezte, hogy tisztázatni akarja a tornado-ügy hátterét. hetekkel ezelőtt nyilvánosságra jutott, hogy a nyugatnémet hadseregnek szánt harci repülőgépek gyártási költségvetéséből 1981-re 1,3 milliárd márka hiányzik - a hadügyminisztérium tervezői ennyivel „számították el magukat”, a múlt héten azután az is kiderült, hogy a következő két évben is a szükségesnél legkevesebb 800 millió márkával kisebb összeg áll majd apel minisztériumának rendelkezésére. a jobboldali ellenzék feltételezése szerint a miniszter jó ideje tudott az ügyről, de elhallgatta a részleteket, hogy fedezze minisztériumának felelős tisztviselőit.

a cdu-csu aggodalma elsősorban annak szót, hogy a tornadora fordított terven felüli összegeket a bundeswehr más fegyverkezési programjaiból vonják el. a kereszténypártok vezetői már apel lemondását is követelték. bomban meglepetést keltett, hogy a szociáldemokraták sietve a parlamenti vizsgálat mellett döntöttek, hiszen ezzel kellemetlen helyzetbe hozzák miniszterüket.

Nm

11.10

11.10

apel kedden magabiztosan nyilatkozott, gyors megoldást ígért a tornado-kérdésben és kijelentette: nem gondol lemondásra, ugyanakkor elismerte, hogy az spd-n belül növekszik az ellenállás a hadügyminisztériummal szemben - a tornado-ügy, a növekvő fegyverkezés, az egyre szabadabb fegyverexport és a hadsereg militarista hagyományainak ápolása miatt.

or/so ng

10.40 170281 1902

--

sk0014 4 230 mtik1014

saarinen - szkp-kongresszus

helsinki, 1981. február 17. /taszsz/ - aarne saarinen, a finn kommunista párt elnöke vezeti az szkp xxvi. kongresszusán résztvevő fkp-küldöttséget - jelentették be kedden helsinkiben.

saarinen a taszsz helsinki tudósítójának adott nyilatkozatában megállapította: az szkp xxvi. kongresszusa olyan nevezetes esemény, amely elősegíti a szocializmus és a nemzetközi szolidaritás alapelveinek erősödését, kijelöli a lenini békepolitika, a népek közötti együttműködés megvalósításának további feladatait. széles körben ismertek a szovjet békejavaslatok, és a finn kommunisták támogatják a szovjetunió békeszerető politikáját. a szovjet-finn barátság és együttműködés - mutatott rá a finn kp elnöke - már hosszú ideje jól példázza a különböző társadalmi rendszerű államok békés viszonyát.

ur mj

11.02 170281 0842

Nm

11. 20

--

sk0015 4 300 mtik1015

jugoszláv ellenzékiek - tanjug

belgrád, 1981. február 17. /mti/ - vezető jugoszláv politikai testületekhez az utóbbi időben három petíció érkezett, amelyeknek néhány tucatnyi aláírója az ország büntető törvénykönyvének módosítását, illetve közkegyelmi rendelet kiadását sürgeti.

a tanjug hírügynökség ezzel kapcsolatos kommentárja - amelyet kedden minden jugoszláv napilap ismertetett - emlékeztet arra, hogy a nyugati sajtó manapság gyakran emlegeti ezeket a „kezdeményezéseket”, megállapítja: szocialista rendszerünkben mindig messzemenő támogatásra találnak a társadalmi élet demokratizmusának további erősítésére irányuló kezdeményezések. a szóbanforgó petíciók aláírói azonban azt követelik, hogy társadalmunk fogadja el a testvériség, az egység, a szocialista viszonyok alapjainak aláírására irányuló, szándékos és rosszindulatu tevékenységüket. a kommentár a továbbiakban rámutat, hogy jugoszláviában 1980 novemberében politikai bűncselekmények elkövetése miatt összesen 172 személy volt bebörtönözve. a büntető törvénykönyvnek az ellenséges propagandára vonatkozó 133. cikkelye alapján /amelynek megváltoztatását a petíciók aláírói követelik/ 1977. július 1. és 1980. november 15. között 162 személy ellen indítottak bünvádi eljárást.

azt, hogy a szóbanforgó folyamodványokban sürgetett követelés kinek az érdekeit szolgálja, kézzelfoghatóan mutatja az a tény, hogy szerzőik szövegüket nyomban eljuttatták külföldi reakciós körökhöz. ezek siettek hajszát szervezni jugoszlávia ellen, amely - ugymond - nem demokratikus állam, és azzal rágalmaznak bennünket, hogy a kicsit szabadabban gondolkodókat letartóztatják, és hogy „börtöneink tele vannak politikai elítéltekkel”, ezzel a tudatos kampánnyal le akarják járni jugoszlávia komoly nemzetközi tekintélyét - hangoztatja kommentárjában a hírügynökség, majd végezetül leszögezi:

„ezek a csoportocskák az antifasiszta népfelszabadító háboruban és a szocialista építés időszakában vereséget szenvedett erők nevében, forradalmunk alapvető vívmányai és érdekei, s törvényes intézményeink ellen lépnek fel. ezért nem köthetünk velük semmiféle kompromisszumot. következésképpen politikailag és jogilag egyaránt elfogadhatatlan követeléseiket az illetékes szervek elutasították.”

már/dj mj ng

11.24 170281 2292

Nm

12. 20

--

sk0016 4 230 mtik1016

rövid hírek

béke-világtanács

katmandu, 1981. február 17. /taszsz/ - a nepáli békebizottság meghívására romesh chandra vezetésével kedden nepálba érkezett a béke-világtanács küldöttsége. a látogatás célja - jelentette ki romesh csandra, a béke-világtanács elnöke - , hogy a népek világparlamentje a békéért elnevezésű szófiai tanácskozáson elfogadott határozatok alapján közös akcióprogramot dolgozzanak ki a fegyverkezési verseny megfékezésére.

szakszervezeti világszövetség

havanna, 1981. február 17. /taszsz/ - havannába érkezett kedden a szakszervezeti világszövetség küldöttsége, élén ibrahim zakariával, a szövetség főtitkárával. a delegáció megvitatta a kubai szakszervezeti vezetőkkel a jövő évben havannában tartandó x. szakszervezeti világkongresszus előkészítésével kapcsolatos kérdéseket.

illés györgy

belgrád, 1981. február 17. /mti/ - a hagyományos belgrádi nemzetközi dal-fesztiválon, a „fest 1981-en”, a bíráló bizottság a legjobb operatőrnek járó díjjal tüntette ki illés györgyöt, fábrizoltán „fábián bálint találkozása istennel”, című filmjének operatőrével.

boran

ankara, 1981. február 17. /taszsz/ - nyolc évi és kilenc hónapi börtönbüntetésre ítélte az ankarai bíróság behice borant, a török munkáspárt elnökét. a külföldön tartózkodó munkásmozgalmi vezetőt „kommunista propaganda”, vádjával ítélték el.

avami liga

dacca, 1981. február 17. /afp/ - mudzsibur rahmannak, banglades első államfőjének fiatalabbik lányát, seikha haszinát nevezték ki az ország legfőbb ellenzéki pártjának, az avami ligának elnökévé - jelentették be daccában. a párt főtitkára továbbra is abdur razzak maradt.

sr ml bs

12.49 170281 1694

-.-

sk0017 4 230 mtik1017

szovjet-francia üregyütműködés

moszkva, 1981. február 17. /taszsz/ - sikeresen végződtek az arcade-3 szovjet-francia közös űrkísérletre készült berendezések első próbái. a szovjet műholdon a két ország szakértői által létrehozott készülékeket helyeznek majd el.

a kísérlet célja: bonyolult fizikai jelenségek tanulmányozása az ionoszférában és a föld mágneses terében. korábban az arcade program keretében két szovjet-francia tervet valósítottak meg. ennek nyomán fontos tudományos adatokat kaptak a sarki fény természetéről és a légkör felső rétegeiben zajló jelenségek fizikájáról.

ezzel párhuzamosan egyéb közös kutatásokat is folytatnak. eredményesen végződtek például a kozmikus sugárzás tanulmányozásával foglalkozó toulouse-i központ szakértői által készített „sznyeg - 2np”, szinkropelemző készülék első kísérletei. ezt a készüléket a „prognoz”, szovjet űrállomáson helyezik majd el.

a szovjet-francia üregyütműködés történetének kezdete 1966 - ebben az évben írták alá a kozmikus térség kutatásában való együttműködésről szóló kormányközi megállapodást. a szovjetunió és franciaország ebben az időszakban mintegy 30 közös kísérletet hajtott végre.

új korszakat nyitott meg a két ország együttműködésében a szovjet és a francia űrhajósjelöltek előkészítése a közös űrrepülésre. a francia pilóták a jurij gagarin űrhajóskiképző központban készülnek a startra.

df ml bs

13.05 170281 1425

-.-

sk0018 4 230 mtik1018

rövid hírek

mitterrand

párizs, 1981. február 17. /dpa/ - francois mitterrand, a francia szocialista párt elnökjelöltje egyhetes kínai látogatásáról kedden visszaérkezett párizsba. a francia politikus pekingben többek között tárgyalt teng hsziao-ping-gel, a kkp kb alelnökével. a hétvégén 24 óras látogatást tett phenjanban.

Al

választások dél-koreában

szöul, 1981. február 17. /adm/ - dél-koreában március 25-én parlamenti választásokat tartanak - jelentették be kedden szöulban. cson tu hvan diktátor az állam „ujjászervezése”, címén tavaly ősszel feloszlatta a parlamentet és az összes politikai pártokat. miután cson tu hvan brutálisan szétzúzta az ellenzékét, biztosra vehető, hogy pártja, a „demokratikus igazságpárt”, a parlamentben is megszerzi a többséget, miként az elnök személyéről február 25-én döntő „választói testület”, tagjainak többsége is az ő párthiveiből áll.

pc fm bs

13.10 170281 0929

--

sk0019 4 230 mtik1019

szkp kongresszus - zamjatyin /1. rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 17. /mti/ - február 23-án délelőtt tíz órakor, több mint ötezer választott küldött és száznál több külföldi delegáció jelenlétében nyílik meg a szovjetunió kommunista pártjának xxvi. kongresszusa moszkvában, a kreml kongresszusi palotájában. az első napon leonyid brezsnyev, a kb főtitkára terjeszti elő a központi bizottság beszámolóját. nyikolaj tyihonov miniszterelnöknek az új öt éves tervről szóló előadói beszédére előreláthatólag csütörtökön kerül sor.

a kongresszusról leonyid zamjatyin, az szkp kb nemzetközi tájékoztatói osztályának vezetője adott kedden tájékoztatást, abból az alkalomból, hogy megnyílt a nemzetközi sajtóközpont, ahol a szovjet és a külföldi újságírók dolgoznak majd a szovjet kommunisták nagy tanácskozása idején. a világméretű érdeklődést jól jellemzi, hogy eddig már 760 tudósító, köztük 524 külföldi újságíró kért akkreditációt a kongresszusra. ezenkívül az elektronikus sajtó több mint 200 külföldi munkatársa is kapott már engedélyt: a rádiósok és a televíziósok a szovjet olimpiai studióból, osztankinóból adhatják majd le tudósításaikat, mint ahogy a sajtóközpont is az olimpiára épült hatalmas és korszerű sajtóépület egyik szárnyában működik majd. az egyesült államokból több mint 40, franciaországból és az nszk-ból egyenként csaknem 30 tudósító jelentette be, hogy tájékoztatni akarja országát az szkp kongresszusról. természetesen a legtöbb tudósítót a szocialista országok küldik, eddig már 243 újságíró kapott akkreditációt a sajtóközpontban.

all

a kongresszusról rendszeres tájékoztatást nyújtanak a tudósítók számára, emellett megszervezik találkozókat a szovjetunió különböző részeiből érkező küldöttekkel és a testvérpártok küldöttségeivel is. magas rangú szovjet vezetők, köztük marcsuk akadémikus, a tudományos és műszaki állami bizottság elnöke, meszjac mezőgazdasági miniszter és mások kommentálják a külföldi tudósítóknak a kongresszuson elhangzottakat, az új öt éves terv előirányzatait. leonyid zamjatyin mellett az újságírók tájékoztatásában részt vesz majd vagyim zaglagyin, az szkp kb nemzetközi osztálya vezetőjének első helyettese és több más ismert szovjet személyiség. /folyt./

ki/so kd

13.14 170281 2283

--

sk0020 4 230 mtik1020

szkp kongresszus - zamjatyin /2. rész/

mint zamjatyin elmondotta, a kongresszus maga szabja meg munkarendjét, így egyelőre erről nem adhatnak pontos felvilágosítást - azonban megfelelő idő áll rendelkezésre a két fő kérdés, a központi bizottság beszámolója és az új öt éves tervvel kapcsolatos beszámoló, valamint a többi napirendi pont megvitatására .

ki/so kd

13.16 170281 0382

--

sk0021 4 230 mtik1021

gromiko - andrei

moszkva, 1981. február 17. /taszsz/ - andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió külügyminisztere kedden moszkvában megbeszélést folytatott stefan andrei-al, az rkp kb politikai végrehajtó bizottságának póttagjával, a román szocialista köztársaság külügyminiszterével.

all

stefan andrei hétfőn érkezett moszkvába a szovjet kormány meghívására.

kr mj bs

13.54 170281 0400

..-

sk0022 4 230 mtik1022

bányászsztrájk nagy-britanniában /1.rész/

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 17. /mti/ - kedden reggel huszonnégyezer walesi bányász munkabeszüntetésével megkezdődött a harc a bányabezárások ellen, amelyből az alig két éve hatalmon levő konzervatív kormány eddigi legnagyobb politikai próbatétele válhat. a walesiekhez nyomban csatlakoztak egy észak-angliai bánya dolgozó, a skóciai és a kenti szénmezők bányászai pedig hétfőn szüntetik be a munkát. a két és félmilliós munkanélküliség idején elemi erővel kirobbant mozgalom be sem várta a központi döntést: a szakszervezet végrehajtó bizottsága csütörtöki rendkívüli ülésén aligha tehet mást, mint jóváhagyja az országos sztrájkmozgalmat, vagy formálisan a tagság szavazására bocsátja azt.

a kormány hétfőre hívta össze az országos széntanács és a szakszervezetek vezetőit david howell energiagazdálkodási miniszter irodájába. kérdés, hogy a viharos gyorsasággal terjedő sztrájk addigra nem haladja-e túl a válságtanácskozást. a kormány nyilván arra számít, hogy a mintegy 20 millió tonnás szénkészlet a gazdasági pangás idején hónapokra elegendő, a sztrájk hatékonysága ezért döntően a szénszállítások megbénításán múlik.

a kormányra ezekben a napokban a bányászsztrájkon kívül is mindenfelől a szervezett dolgozók nyomása nehezedik. több hete folyó eredménytelen tárgyalások után anglia északkeleti részén kitört a vízügyi és csatornázási dolgozók bérkövetelő sztrájkja. a dolgozók egyelőre csak a túlórázást és a hibaelhárítást állították le, de elkeseredettséjük napok alatt áttérjedhet az egész országra, és teljes munkabeszüntetéssé válhat. /folyt./

Lb/mh fm bs

13.59 170281 1684

..-

sk0023 4 230 mtik1023

bányászsztrájk nagy-britanniában / 2.rész/

hétfőn délután a ruha- és cipőipari dolgozók ezernyi képviselője vonult tiltakozó tüntetésben a parlament elé és követelte a kormány beavatkozását iparágak védelmére. a hajdan vezető brit ruházati és cipőiparban tavaly egy év alatt százezer dolgozó került az utcára a válság okozta csődözésben. a félmillió állami tisztviselő szintén sztrájkakciót tervez bérkövetelése kivívására.

norman st. john-stevas, az alsóház vezérségéről egy hónapja leváltott kabinetminiszter kedden rádiónyilatkozatban figyelmeztette a thatcher-kormányt, hogy az emberek szemében érzéketlen, szélsőséges, dogmatikus erőddé torzítja a konzervatív pártot, ellenszenvenessé teszi magát a választók szemében és valósággal felkínálja a terepet a munkáspárt szociáldemokrata szakadárjainak.

Lb/mh fm bs

14.01 170281 0843

..-

sk0024 4 230 mtik1025

Lusakai csucs

Lusaka, 1981. február 17. /mti-reuter/afp/upi/ - kedden - zimbabwe függetlenné válása óta először - lusakában találkozóra gyűltek össze a dél-afrikai fajüldözött rezsimmel szemben álló afrikai országok, az ugynevezett frontállamok /angola, botswana, mozambik, tanzánia, zambia és zimbabwe/ állam- illetve kormányfői.

kenneth kaundán, a vendéglátó zambiai elnökön kívül államfővel képviselteti magát botswana, mozambik és tanzánia, míg zimbabwéból robert mugabe miniszterelnök érkezett a tanácskozásra. értesülések szerint a nap folyamán várják lusakába angola képviselőjét is.

a frontállamok egynaposra tervezett értekezletén megvitatják a környező országok ellen végrehajtott pretoriai támadásokat, a sikertelen genfi értekezlet után namibiában kialakult helyzetet, a zimbabweban kirobbant összeecsapásokat, s szó lesz különböző gazdasági kérdésekről is.

km ml bs

14.07 170281 0909

..-

sk0025 4 230 mtik1026

kormányválság

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 17. /mti/ - egy nappal a kijelölt miniszterelnök szerdára jelzett kormánynyilatkozatának elhangzása előtt még nem biztosított az abszolút többség leopoldo calvo sotelo beiktatásához. josé ignacio aguirre bebörtönzött eta terroristának a rendőri kivallatások következtében történt elhalálása ugyanis váratlan politikai bonyodalmakat okozhat.

a kormánypart, a demokratikus centrum unió végrehajtó bizottsága és a parlamenti képviselőcsoport egyhanguan támogatásáról biztosította ugyan a kijelölt kormányfőt, az ucd 65 képviselőjének a szavazata azonban önmagában kevés az abszolút többséghez. a baszk nacionalista part, amellyel az ezirányú tárgyalások kedvezően haladtak, aguirre halála után közölte: nem szavazhatja meg az új kormányfő beiktatását. ennek nyomán a többi part és képviselők, akiknek a támogatására számítottak, magasabbra emelték szavazataik árát. a katalán konvergencia és unió kedden hajnalban végetért vezetőségi ülése után közölték, hogy csak a kormányprogram ismeretében döntenek szavazatukról. a vegyes képviselőcsoportba tartozó aragoniai, navarrai nacionalista képviselők is feltételekhez kötik szavazatukat. a jobboldali népi szövetség vezetője, manuel fraga iribarne szintén kijelentette, nem ad „kitöltetlen csekket”, az új kormánynak. mindamelllett lehetséges, hogy a pártszövetség néhány képviselője megsavazza a beiktatást.

az el pais című madridi lap értesülése szerint azonban a kijelölt kormányfő nem kíván a követeléseknek megfelelő konkrét ígéreteket tenni, hanem inkább vállalja, hogy beiktatását csak az első sikertelen szavazást 48 órával követő második szavazásnál hagyják jóvá, amikor már az egyszerű többség is elegendő.

Leh/zsa fm bs

14.15 170281 1798

de

-.-

sk0026 4 300 mtik1027

olasz merénylet

milánó, 1981. február 17. /mti/ap/afp/upi/reuter/ansa/ - a „vörös brigádok”, négy terroristája kedden reggel meggyilkolta a milánói klinikák orvos-igazgatóját, dr. luigi marangonit.

a terroriták marangoni lakása előtt egy parkoló gépkocsiban várakoztak. amikor kiszemelt áldozatuk indulni akart a kórházba, a „vörös brigádok”, két „killer”, -je /hivatásos gyilkosa/ marangoni alfa romeo kocsijához ugrott és lefűrészelt csövű puskával agyonlőtte a 44 éves férfit. a terroristák rövid tűzharcba keveredtek két rendőrrel, akik véletlenül a közelben tartózkodtak és a merénylet színhelyére siettek. szemtanuk szerint az egyik terrorista megsérült, de a merénylőknek így is sikerült elmenekülniük. fegyverrel gépkocsija átadására kényszerítettek egy gyanútlanul arra haladó embert és elhajtottak. a rendőrség később megtalálta az elhagyott autót.

röviddel a merénylet után ismeretlen telefonáló értesítette az egyik milánói napilapot arról, hogy a „vörös brigádok”, „kivégezte”, marangonit. magyarázatot azonban nem adott.

marangoni az egyik legnagyobb olasz állami kórház igazgatója volt. a klinikák néhány ápolónője ellen vizsgálatot folytattak, mert feltehetően a „vörös brigádok”, támogatói közé tartóznak. aldo aniasi egészségügyi miniszter szerint marangoni „életével fizetett bátorságáért”,.

sas fm bs

14.24 170281 1368

-.-

sk0027 4 230 mtik1028

sztrájkhírek

athén, 1981. február 17. /taszsz/ - pireusz és szaloniki mintegy 2000 munkása kedden 48 órára beszüntette a munkát, aminek következtében több tucat hajó vesztegel kirakodásra várva a két görög kikötőben. a görög kikötői dolgozók munkakörülményeik megjavítását és béremelést követelnek.

xxx

se

Róma, 1981. február 17. /dpa/ - veszély fenyegeti massenet „manon”, című operájának március végére tervezett francia nyelvű római premierjét, mivel a római opera kórusának tagjai hétfőn sztrájkot hirdettek. a kóristák a francia nyelvű előadás betanulásáért nyelvpótlékot követelnek. az operaház vezetősége elvetette a kérést, mire a szakszervezet felszólította tagjait, hogy maradjanak távol a próbáktól.

xxx

Róma, 1981. február 17. /taszsz/ - a cgil, a cisl és az uil olasz szakszervezetek csúcsszövetségének felhívására emília-romagna és veneto tartományok dolgozói kedden általános sztrájkot tartanak. az olasz munkások tiltakoznak az ipari vállalatoknak nyújtandó hitelek csökkentésére és az adók növelésére irányuló kormányintézkedések ellen, továbbá követelik a dél-olaszországi földrengés sújtotta körzetek helyreállításának meggyorsítását.

xxx

Caracas, 1981. február 17. /taszsz/ - sikerrel fejeződött be a venezuelai felsőoktatási intézmények több, mint 24 ezer munkatársának egy hónapig tartó sztrájkja: elérték, hogy a főváros „simon bolivar egyeteméről”, törvénytelenül elbocsátott kollegáikat visszavegyék munkahelyükre.

ur kd bs

14.31 170281 1505

-.-

sk0028 4 230 mtik1029

egk - külügyminiszterek

Brüsszel, 1981. február 17. /taszsz/reuter/dpa/ - kedden brüsszelben külügyminiszteri szinten összeült az európai gazdasági közösség miniszteri tanácsa.

a résztvevők mindenekelött megvitatták a közös piacnak japánnal és az egyesült államokkal fenntartott gazdasági kapcsolatait, s kedden délután kiadott nyilatkozatukban „nagy és növekvő nyugtalanságuknak”, adtak hangot japán gépkocsik nyugat-európába, s főként a benelux-államokba való áramlása miatt. sürgették, haladéktalanul folytassák a tárgyalásokat japánnal nemcsak a gépkocsik, hanem egyéb árucikkek, például a tv-képernyők, a tv-készülékek és a szerszámgépek áradatának feltartóztatására is.

del

együttal felkérték az európai közösségek bizottságát, mielőbb tegyen jelentést a miniszteri tanácsnak a japán árucikkek beáramlásának megfékezésére célzó „statisztikai ellenőrző intézkedések”, első eredményeiről.

az egk üdvözölte, hogy reagan szabaddá tette a nyersolaj belföldi árát, de sajnálkozott amiatt, hogy a földgáznak még mindig rögzített ára van az egyesült államokban. ez azért okoz gondot a nyugat-európaiaknak, mert ilyen módon a földgázból műszálat gyártó amerikai cégek továbbra is előnyösebb helyzetben vannak, mint közöségi versenytársaik.

a külügyminiszterek a továbbiakban megvizsgálják, hogy görögország csatlakozása milyen intézkedéseket tett szükségessé főleg az agrártermékek piacán. várhatóan áttekintik az ugynevezett euro-arab párbeszéd időszerű problémáit és éles nyugatnémet-brit vita várható a kanadával kötendő halászati szerződés kérdésében.

pc fm bs

14.37 170281 1597

-.-

sk0029 4 230 mtik1030

észak-koreai állásfoglalás

phenjan, 1981. február 17. /taszsz/ - phenjanban nyilatkozatot tett közzé a haza békés egyesítéséért küzdő bizottság. a dokumentum felhívja a világ kormányait, pártjait, társadalmi szervezeteit és népeit, hogy ítéljék el az egyesült államok agresszív korea-politikáját és a cson tu hvan-klikk néparuló tevékenységét, fokozzák szolidaritásukat a demokráciáért és az ország békés újraegyesítéséért küzdő dél-koreai néppel.

a nyilatkozat rámutat: az egyesült államok politikája az ország kettéosztottságának fenntartására, dél-korea tényleges katonai megszállásának folytatására irányul. saját katonai jelenlétének növelése mellett washington cson diktátori rendszerének is fokozott mértékben szállít fegyvereket.

a dokumentum emlékeztet rá: cson tu hvan a hatalom megragadása és megtartása érdekében semmiféle büntettől sem riadt vissza, lelkiismeretét több ezer hazafi meggyilkolása terheli. az egyesült államok pedig, amikor baráti kapcsolatokat ápol ezzel a véreskezű diktátorral - mint ezt cson közelmúltbeli amerikai látogatása is mutatta - maga is felelőssé válik a véencei által elkövetett bűnökért.

del

végezetül a nyilatkozat követeli, hogy az egyesült államok ne szítsa továbbra is a feszültséget ebben a térségben, szüntesse be a cson tu hvan-rendszernek nyújtott támogatást és vonja ki csapatait dél-koreából.

fo bs

14.42 170281 1390

sk0030 4 230 mtik1031

szkp-kongresszus előzetes - mezőgazdaság /1.rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 17. /mti/ - az szkp kongresszusa előtt az új öt éves tervről megtartott országos vitában igen nagy hangsúlyt kaptak a mezőgazdaság kérdései, a központi bizottság ülésén az életmiserprogramról elhangzott megállapítások, a szovjet mezőgazdaság fejlesztése így a kommunisták tanácskozásának egyik fontos témája lesz.

hol tart ma a szovjet mezőgazdaság és milyen fejlesztési célokat tűztek ki az öt éves terv elkészítésénél? egészében véve az elmúlt évek igen nagy erőfeszítései nyomán a fejlődés jelentős, míg például a nyolcadik öt éves terv idején a gabonatermés évi átlaga 167.6 millió tonna volt, addig a most véget ért x. öt éves tervben - a nehéz időjárási viszonyok ellenére - elérték a 205 millió tonnás átlagot. gyapotról a nyolcadik öt éves terv éves átlaga 6.1 millió tonna volt, a legutóbbi évé 8.93. tejből 81.1 millió tonnáról 88.4 millióra nőtt a termelés, husból 11.6 millióról 14.8 millióra és hasonlóak az adatok szinte valamennyi más termény és állati termék esetében. mindez azonban még mindig nem elegendő a fennakadás nélküli, bőséges élelmiszerválaszték biztosításához. éppen ezért az új öt éves terv további 12-14 százalékos növekedést irányoz elő - ami például a gabona esetében 238-243 millió tonnás évi átlag elérését jelenti. az eddigi legmagasabb terméseredmény - 1978-ban - 237.4 millió tonna volt.

az ilyen növekedés, a szovjet mezőgazdasági termelés földrajzi-éghajlati körülményeinek figyelembe vételével, igen jelentős és nem könnyű feladat. az eddigi vitában is elsősorban az került előtérbe, hogy milyen eszközökkel lehet biztosítani a termelés növelését. /folyt./

ki/ve kd

14.46 170281 1750

.1.1

sk0031 4 230 mtik1032

szkp-kongresszus előzetes - mezőgazdaság /2.rész/

az első tartalék: a már meglévő lehetőségek teljes kihasználása. az elmúlt években a szovjet mezőgazdaság hatalmas mennyiségű és többségében korszerű gépet kapott. egyedül a x. öt éves terv idején több mint 1.8 millió traktor, több mint fél millió gabonakombajn, 1.3 millió teherautó került a mezőgazdasági üzemek birtokába. ha a gépek nem minden esetben felelnek meg a céloknak, az elsősorban a tervezés hibája és az szkp központi bizottsága már megtette a megfelelő intézkedéseket ennek kiküszöbölésére. a gépparkot azonban az eddiginél sokkal jobban, célszerűbben lehet hasznosítani, ahogy azt a legjobban szervezett gazdaságok példája bizonyítja. ugyancsak a központi bizottság mutatott rá arra, hogy egymással szomszédos, azonos adottságú gazdaságokban jelentősen eltérnek az eredmények: nyilvánvaló, hogy az elmaradók nem megfelelően szervezik meg munkájukat. ez önmagában is fontos lehetőség a termelés növelésére.

a korszerűbb gazdálkodást segíti elő, hogy a központi bizottság és a minisztertanács legutóbb módosította a tervezés és az ösztönzés rendszerét a mezőgazdaságban. a tervezés terén a kolhozok és a szovhozok az eddiginél sokkal nagyobb önállóságot kapnak, így lehetőségeiket jobban hasznosíthatják, az ösztönző rendszer is elsősorban az adottságoknak megfelelő termelési ágazat fejlesztését segíti elő.

ugyancsak fontos tartalék, elsősorban a hus- és tejtermelés növelésére, a háztáji gazdaságok hasznosítása. ez egyidőben meglehetősen vitatott kérdés volt a szovjetunióban, most azonban külön párt- és kormányhatározat született a háztáji megsegítéséről, s ez külön is leszögezte: a háztáji gazdaságok termelése fontos gazdasági tényező. /folyt./

ki/ve kd

14.49 170281 1756

.1.1

sk0032 4 230 mtik1033

szkp-kongresszus előzetes - mezőgazdaság /3.rész/

nagyjelentőségű a fejlesztés szempontjából a termelékenység növelése - ezt 22-24 százalékkal kívánják növelni az új ötéves tervben. ennél is több lehetőséget nyújt azonban a korszerű termelési eljárások, az adottságoknak megfelelően az iparszerű termelési rendszerek, a társulások lehetőségeinek kihasználása, a korszerű berendezések összevonása. a cél az agrárpari komplexumok fejlesztése, ahol a megtermelt terményeket részben tárolni, részben feldolgozni is tudják. a nagyszabású élelmiszerprogram pedig, mindezen túlmenően gondoskodni kíván a szállítás és feldolgozás meggyorsításáról, korszerűsítéséről, az élelmiszerek választékának bővítéséről, minőségének javításáról és a kereskedelmi hálózat utján a fogyasztókhoz - minőségromlás és veszteség nélküli - eljuttatásáról is.

a kongresszus küldöttei között ott lesznek a mezőgazdaság legjobb szakemberei, a munka legjobbjai is. hozzájárulásuk a vitához nagymértékben elősegíti majd, hogy a szovjet kommunisták tanácskozása az optimális fejlesztési programot jelölje meg a mezőgazdaság számára.

ki/ve kd

14.52 170281 1137

--

sk0033 3 230 mtik1034

lengyel helyzetkép /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 17. /mti/ - lengyelországban az utóbbi napokban érezhetően enyhült a feszültség. az ország különböző vidékeiről - hosszabb idő óta először - arról érkeznek jelentések, hogy nyugodt termelő munka folyik, amelyben nem sztrájkok, hanem az időnként felbukkanó anyagihiány okoz kisebb-nagyobb leállásokat. a fővárosba továbbra is olyan levelek, táviratok érkeznek, amelyekben különféle munkaskollektívák, üzemi, körzeti szakszervezetek /igy a szolidaritás helyi szervezetei is/ támogatásukról biztosítják a jaruzelski-kormányt és a miniszterelnöknek azt a múlt heti felhívását, hogy következzen kilencven nyugodt, vagyis sztrájkmentes nap.

ed

hétfői ülésén a minisztertanács új munkástitlust hirdetett meg, amelynek lényege: a központi és a helyi vezető szervek a korábbinál gyorsabban, operatívabban végezzék munkájukat, „szabaduljanak meg a bürokratikus ügyintézés terheitől,,.

a lemp vajdasági bizottságai is az új feladatokról, a nyolcadik plénum határozataiból eredő temivalókról tanácskoznak. kedden a párt varsói, bielsko-bialai, kaliszi, szczecini és tarnobrzei vajdasági bizottsága tart plenáris ülést. a napirend mindenütt ugyanaz, vagyis a központi határozatok értelmezése és a helyi körülményekhez való alkalmazása. a bielsko-bialai vajdasági pártbizottság ezenkívül megvitatta azokat az okokat, amelyek január végén - február elején több mint tíz napos általános sztrájkhoz vezettek ebben a vajdaságban. /folyt./

kn/mh bs

15.01 170281 1556

--

sk0034 4 230 mtik1035

lengyel helyzetkép /2.rész/

a helyzet normalizálódása ellenére tovább tart - immár több, mint 25 napja - a lódzi főiskolai diákok sztrájkja. akciójuk támogatására hétfőn „okkupációs sztrájkot,, kezdett a krakkói jagello egyetem és a bányászati-kőhászati főiskola összesen több mint két és félezer hallgatója - jelentette kedden délután a varsói rádió. a lódzi diákokkal két nappal ezelőtt megszakadtak a tárgyalások, mivel a független diákszövetség képviselői vasárnap nem jelentek meg a bejegyzésükről szóló megállapodás aláírására. a lengyel szocialista diákszövetség a keddi lapokban ismételtén a sztrájk beszüntetésére szólította fel az egyetemi és főiskolai hallgatókat.

kn/mh bs

15.07 170281 0708

ed

--

sk0035 4 230 mtik1036

nato-belépés

madrid, 1981. február 17. /mti/ - értesülések szerint leopoldo calvo sotelo spanyol kijelölt miniszterelnök szerdai kormánynyilatkozatában bejelenti a tervezett spanyol nato-belépés konkrét időpontját. e híresztelésekkel kapcsolatban a spanyol szocialista munkáspárt és a spanyol kommunista párt vezetői megismételték, hogy ellenzik az ország beléptetését az atlanti szövetségbe.

alfonso guerra, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkárhelyettese kijelentette, kétféle, hogy ilyen bejelentésre kerülne sor, de igaz az, hogy a reagan-kormányzat határozott időpontot kér a spanyol kormánytól a nato-belépésre. ha az új kormány elhatározná, hogy ebben a kérdésben előrelép, a spanyol szocialista munkáspárt válaszul népszavazás megtartását követelné.

santiago carrillo, az skp főtitkára sevillai nyilatkozatában hangoztatta, eddig valamiféle hallgatóságos megállapodás volt abban a tekintetben, hogy a nato témáját befagyasztják, mert az megosztja spanyolországot. ha azonban az ucd napirendre tűzné a kérdést, akkor a szocialistákkal és mindazokkal együtt, akik nem akarnak neutronfegyvertől meghalni, mozgósítani fogjuk a tömegeket, hogy spanyolországot ne kapcsolják a nato szekéréhez.

leh/ve fm bs

15.18 170281 1244

-.-

sk0036 4 300 mtik1038

eagleburger

párizs, 1981. február 17. /mti-ap/afp/ - lawrence eagleburger európai ügyekkel megbízott külügyi államtitkár az amerikai elnök különmegbízottjaként kedden kétórás megbeszélést folytatott párizsban a salvadori helyzetről jean francois-poncet francia külügyminiszterrel.

francia és amerikai források szerint eagleburger azoknak az amerikai vádaknak „hitelességéről”, próbálja meggyőzni a nyugat-európai kormányokat, amelyek szerint a szocialista országok fegyvereket szállítanak a junta ellen harcoló farabundo marti nemzeti felszabadítási frontnak, s megpróbálja megszerezni támogatásukat washington megváltozott közép-amerikai politikájához.

de

párizsi megfigyelők úgy vélik, hogy franciaország - amelynek megvannak a maga gondjai a térség volt francia gyarmataival - aligha foghatja el az amerikai politika megmerevedését közép-amerikában. ez a megmerevedés ugyanis a francia álláspont szerint nem tesz lehetővé közbülső megoldásokat a jobboldali diktatúrák és a forradalmak között. francois-poncet és eagleburger találkozója után mindenestre óvatosan fogalmazott a francia külügyminisztérium szóvivője. kijelentette, hogy párizs „tanulmányozza”, az amerikai megbízott által ismerttetett információkat és „ha azok igaznak bizonyulnak, franciaország nem tehet mást, mint, hogy elítélje a beavatkozást”, „együttal emlékeztetett arra, hogy a francia kormány politikai megoldást szeretne látni salvadorban.

a közép-amerikai helyzet várhatóan központi téma lesz francois-poncet néhány nap múlva esedékes washingtoni tárgyalásain is.

eagleburger - aki előzőleg hétfőn bomban is a salvadori helyzetről folytatott eszmecsere - párizsból brüsszelbe és londonba utazik tovább.

sas fm bs

15.32 170281 1739

-.-

sk0037 4 230 mtik1037

magyar zenei sikerek

debreceni kodály-kórus

stockholm, 1981. február 17. /mti/ - a nagy hírű debreceni kodály-kórus megkezdte svédországi vendégszereplését. az első előadást február 15-én a stockholmi koncertház nagytermében tartották. az előadás programjában - bartók béla születése 100. évfordulójának tiszteletére - kiemelkedő helyet foglaltak el bartóknak és az együttes névadójának, kodály zoltánnak a művei. a nemzetközi kórusfesztivál keretében megrendezett, egész estét betöltő nagyszerű hangverseny karnagya - aki egyben az együttes vezetője - gulyás györgy volt. a telkes hangulatu előadáson a svéd zenei élet kiemelkedő személyiségein és a svéd főváros kulturális vezetőin kívül jelen voltak dr. nagy lászló nagykövettel az élén a magyar nagykövetség munkatársai is.

de

a kórus vasárnap délelőtt - stúdió felvétel céljából - a svéd rádióban is szerepelt. a stockholmi előadáson kívül svédország három nagy vidéki városában /norköping, halmstad, jönköping/ is fellép az együttes.

bartók centenárium fimországban

helsinki, 1981. február 17. /mti/ - rányi dezső zongoraművész nagy sikerrel lépett fel hétfőn este bartók: kolindák, három burleszk és a szabadban című zongora művével a helsinki magyar kulturális és tudományos központban. a bartók béla születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett nyitóhangversenyen jelen voltak a finn zenei és társadalmi élet vezető személyiségei, valamint a diplomáciai testületek képviselői is.

rányi dezső további két estén bartók II. zongoraversenyét adja elő a helsinki városi zenekar kíséretében a finlandia házban.

küm/ve bs

15.36 170281 1630

--

sk0038 4 230 mtik1039

beatles

montserrat/karib-tengeri sziget/, 1981. február 17. /upi/ - george martin, a beatles volt producere továbbra is erőfeszítéseket tesz, hogy a nagysikerű együttes három életben lévő tagját rábírra közös lemezfelvétel készítésére - jelenti a upi amerikai hírügynökség.

korábban olyan hírek röppentek fel, hogy george harrison, ringo starr és paul mccartney emlékalbumot készít a múlt év decemberében meggyilkolt társuk, john lennon emlékére a karib-tengeri montserrat szigetén, de később ezt tagadta steve jackson, a szigeten lévő stúdió igazgatója. értesülések szerint a lemezfelvétel tervét a stúdió azért cáfolta, mert nem jött létre megállapodás a három egykori beatles-tag között. más feltételezések szerint a száz négyzetkilométer nagyságú montserrat szigetét kívánják megóvni a szurkolók áradataitól.

del

ringo starr a los angeles times-nak adott interjújában kijelentette: nem bánkódik amiatt, hogy a három volt beatles-társával szétválásuk után nem készítettek közösen lemezt. „sohasem gondoltunk erre - mondta ringo starr -, még akkor sem, amikor összejöttünk, hogy segítsük egymást terveink megvalósításában,,.

sr bs

15.40 170281 1163

--

sk0039 4 230 mtik1040

rövid hírek

ír gyász

dublin, 1981. február 17. /dpa/ap/ - irország kedden a hétvégi nagy diszkótűz 44 fiatal áldozatát gyászolta. többszázezer ember - élükön patrick hillery elnök és charles haughey miniszterelnök - vett részt az emlékükre országszerte megrendezett egyházi szertartásokon. sok üjlet, hivatal és oktatási intézmény zárva maradt, hogy a dolgozók és a diákok jelen lehessenek a megemlékezésen. a tűz okát mindaddig nem sikerült megállapítani.

kolera

johannesburg, 1981. február 17. /dpa/ - negyvenhét ember halt meg eddig az afrika déli részén pusztító kolerajárványban. a múlt év októberében elkezdődött megbetegedések a dél-afrikai köztársaság, mozambik és szváziföld területére terjedtek ki.

kinvallatás

madrid, 1981. február 17. /mti/ - a madridi vizsgálóbíró kedden előzetes letartóztatásba helyezte azt az öt rendőrfelügyelőt, akik a pénteken a rendőri kinvallatások következtében meghalt jose ignacio aguirre eta terrorista ellen e kilencnapos vizsgálatot lefolytatták.

kf bs

15.43 170281 1048

del

--

sk0040 4 230 mtik1041

vietnam - kina

hanói, 1981. február 17. /mti/ - „a vietnami nép őszintén baráti kapcsolatokat kíván a kínai néppel, de eltökélt szándéka, hogy vereséget mér minden, a függetlenségét, szuverénitását, területi integritását sértő reakciós erőre,, - ezt hangsúlyozza a többi között a vkp központi lapjának, a nhan dan-nak a keddi vezércikke, amely megemlékezik az ország elleni kínai agresszió második évfordulójáról.

a lap szerint a támadás oka „a pekingi vezetők nagyhatalmi, sovinszta politikájában rejlett, mert az egyesített vietnam útjában állt terjeszkedési politikájuk megvalósulásának. a vietnam elleni támadással a kínai vezetők nyíltan elárulták a marxizmus-leninizmust, a szocializmust, a kínai nép érdekeit,,.

mint a nhan dan írja, „kina a vereségek ellenére sem mondott le hosszútávú tervéről. az egyesült államokkal és japánnal együttműködve, a katonai fenyegetést kombinálja a politikai akciókkal, a gazdasági szabotázzsal és a lélektani háborúval, s célja az, hogy zavart keltsen, felforgatásra ösztönözzön vietnamban és a másik két indokínai országban,,.

miközben a vkp lapja azt hangoztatja, hogy „kina sok belső problémával kénytelen szembenézni,, ,felszólítja,, vietnam népet és hadseregét, hogy a gazdaságfejlesztés feladatainak teljesítésével párhuzamosan mindig szilárdan őrizze az ország biztonságát, erősítse honvédelmét, hiusítsa meg az ellenség lélektani háborúját, kém- és szabotázstevékenységét,,.

zi/mh fm bs

15.59 170281 1479

-.-

sk0041 4 300 mtik1042

usa - belpolitika /1.rész/

washington, 1981. február 17. /mti/ - a fehér ház az utolsó simításokat végzi azon a „nemzetmentő,, gazdasági csomagterven, amelyetől mind a washingtoni politikai elit, mind pedig az amerikai közvélemény a reagan-féle választási ígéreték igazolását várja.

Al

reagan elnök szerdán terjeszti a kongresszus elé a tervezetet, amelynek fő elemei: a szociális kiadások azonnali leszállítása, részleges adócsökkentés július 1-i hatállyal, az állami szabályozás minden lehetséges módon való felszámolása és a katonai költségvetés növelése.

rowland evans és robert novak, a két ismert amerikai kolumnista hétfőn a fentiekkel kapcsolatban egyenesen felteszi a kérdést: vajon reagan a gazdag amerikaiak elnöke-e? a két kommentátor arra utal, hogy a kormány tervei szerint az adócsökkentés sokkal nagyobb előnyöket jelent majd a nem munkával szerzett jövedelmet élvezők, mint a bérből élők számára. az utóbbiak számára az így kapott többlet a számítások szerint kevesebb lesz, mint az olajárak korlátozásának megszüntetéséből eredő többlet kiadás.

a reagan-féle reformterv problematikus oldalait vizsgálja a the washington post hasábjain andrew young, a volt amerikai ENSZ-nagykövet is. young megállapítja, hogy az elnök egyik választási ígérete éppen az volt, hogy „leveszi a kormány bürokratikus terheit a nép válláról,,./folyt./

br/ve fm bs

16.16 170281 1393

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

usa - belpolitika /2.rész/

az amerikai gazdasági bajok megállapításához szélesebb és mélyebb elemzés szükséges - állapítja meg a továbbiakban young. emlékeztet arra, hogy a reagan-féle gazdaságpolitika életképességének illusztrálására annak hívei rendszerint a nyugatnémet és a japán gazdaság sikerét hozzák fel példának. „ezek a gazdaságok valóban sikeresek voltak az utóbbi időben, de meg kell jegyezni, hogy mindkét említett országban magasabbak az adók, mint az egyesült államokban, s a kormány mindkét országban a nemzeti össztermék nagyobb hányadát tartja ellenőrzés alatt,,. ezen kívül - jegyzi meg young - mind japánban, mind pedig az NSZK-ban viszonylag mérsékelt katonai költségvetés mellett értek el gazdasági sikereket.

young szerint a reagan-féle tervezet a japán és a nyugatnémet példára hivatkozik, de a brit konzervatív kormányzat útját járja. márpedig a thatcher-kormány alatt nagy-britanniában élesen felszökött a munkanélküliség, nőtt az infláció üteme és a külkereskedelmi deficit.

Al

andrew young, akinek aggodalmát az a körülmény is magyarázza, hogy a szerdán előterjesztendő gazdasági kormányprogram lefaragása a szociális intézmények fenntartásában leginkább érdekelt néger lakosságot sújtja, rámutat: „a kormány kiadásainak mechanikus megnyírbálása, az egyes keretszámok csökkentése aligha hozza meg az áhitott gyógyulást. és vannak a kérdésnek nemzetközi vonatkozásai is. amerika többé nem élhet gazdasági és politikai elszigeteltségben. az ország erejét fenyegető igazi veszély éppen ebben az elszigetelődésben keresendő.,,

br/ve fm bs

16.20 170281 1594

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

Leszerelési bizottság

genf, 1981. február 17. /mti/ - a genfi leszerelési bizottság keddi plenáris ülésén határozatot hozott négy munkabizottság elnökségéről. ezek szerint a vegyi fegyverekkel foglalkozó munkacsoport elnökévé kurt lidgard svéd nagykövetet, a nukleáris fegyverekkel nem rendelkező államok biztonsági garanciáinak erősítésével foglalkozó csoport elnökévé antonio ciarrappicot, az olasz küldöttség meghatalmazott miniszterét választották. a radiológiai fegyverek eltiltásával foglalkozó munkacsoport elnöki teendőinek ellátásával dr. kőmives imrét, a magyar népköztársaság állandó genfi ensz-képviselőjét, az átfogó leszerelési program kidolgozásával foglalkozó munkabizottság vezetésével pedig garcia robes mexikói nagykövetet bízták meg.

a munkacsoportok elnökeinek kinevezésére azután került sor, hogy a leszerelési bizottság az elmúlt héten határozatot hozott a tavaly életre hívott négy munkabizottság tevékenységének felújításáról, illetve arról, hogy konzultációk kezdődjenek újabb munkacsoportok létrehozásáról is.

a radiológiai fegyverek eltiltásával foglalkozó munkacsoport elnöki tisztét az elmúlt évben is kőmives imre nagykövet látta el.

sz/mh fm bs

16.24 170281 1211

ad

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

közel-keleti hírek

kairó, 1981. február 17. /mena/upi/ - durva támadást intézett a pfsz és személy szerint annak vezetője, jasszer arafat ellen szadat egyiptomi elnök kedden azon a sajtóértekezleten, amelyet vendégével bruno kreisky osztrák kancellárral együtt tartott. szadat többek között kétségbe vonta a pfsz függetlenségét és azt a jogát, hogy egyedül képviselje a palesztin népet.

tel aviv /upi/ - amerikai légifelvételre hivatkozva a ha, arec című izraeli lap hétfőn azt írta: megalapozottak azok a korábbi izraeli vádak, amelyek szerint egyiptom több katonát állomásoztat a sinai-félsziget nyugati harmadán, mint amennyit az izraellel kötött békeszerződés engedélyez számára.

beirut /ap/ - a perzsa-öböl menti konzervatív arab kormányok úgy vélik, hogy az általuk nemrég alakított biztonsági és együttműködési tanács hathatós védelmet nyújt számukra a térség forradalmi mozgalmával szemben - ez derült ki najef ibn abdul aziz herceg, szaud-arábiai belügyminiszter nyilatkozatából. a nyilatkozatot az arab times című kuvaiti lap közölte. a szaud-arábia, kuvait, oman, katar, bahrain és az egyesült arab emírségek részvételével február 4-én alakult szervezet közös biztonsági intézkedéseket hozhat a lázadások, az olajmezők elleni szabotázsakciók és az „arab forradalmárok,, ellen - mondta a belügyminiszter.

jeruzsálem /dpa/ - izrael „fontos lépésnek,, tekinti egyiptom csatlakozását az atomsorompó-egyezményhez, de maga nem szándékszik követni a kairói példát - jelentette ki kedden az izraeli külügyminisztérium szóvivője. kormánya távolmaradását a szóvivő azzal indokolta, hogy a szerződés „nem nyújt elégséges garanciát,, izrael biztonságához. több oldalról hangoztatott, de izraeli részről hivatalosan meg nem erősített vélemények szerint tel aviv máris rendelkezik atomfegyverrel.

new york /afp/ - kedden délelőtt hivatalos látogatásra az egyesült államokba érkezett jichak samir izraeli külügyminiszter. samir várhatólag csütörtökig new yorkban marad, majd pénteken megkezdí tárgyalásait haig külügyminiszterrel és más amerikai vezetőkkel.

kf bs

16.29 170281 2110

ad

-.-

sk0045 4 230 mtik1046

olasz szocialisták tézisei /1.rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. február 17. /mti/ - kedden Rómában ülést tartott az olasz szocialista párt vezetősége és meghatározta az április 22-26. között palermóban esedékes kongresszus téziseit. /a kongresszust eredetileg február első felére tervezték./

bettino craxi főtitkár javaslatára a vezetőség az alábbi téziseket fogadta el: konszolidálják az „új vonalat”, és haladjanak tovább rajta. /új vonalon a szocialisták craxinak az okp irányában folytatott politikáját értik./ küzdjék le a konzervatív, befelé forduló és bürokratikus erőknek a szocialistákkal szembeni ellenállását. szavatolják a stabilitást, a kormányozhatóságot, a reformokat, a megújodást. hajtsanak végre „nagy intézményi reformot”, és frissítsék fel a közéletet. új módon irányítsák a gazdasági életet, hatékonyan, biztonságban, a társadalmi egyenlőség alapján fejlesszék a gazdaságot. bővítsék ki a szociális reformok rendszerét, fokozzák a harcot a szegénység ellen. a szakszervezeti mozgalom játsszék felelős szerepet a gazdaság „irányításában”, a munkaerőpiacon, a vállalati döntésekben, a dolgozók jogainak és kötelességeinek szabályozásában. ki kell bontakoztatni az emberek szabadságjogait a kultúra és a tájékoztatás terén. föl kell számolni a terrorizmust, helyre kell állítani az országban a normális együttélést, le kell zárni a demokráciának ezt a tragikus fejezetét.

új hangsúlyt kell adni Olaszország nemzetközi tevékenységének - folytatónak a tézisek -, fokozni kell a harcot a békéért, a szabadságért, a szolidaritásért a világon. védelmezni kell a nők jogait, a polgári jogokat, tökéletesíteni kell a népszavazás intézményét. készen kell állni a párbeszédre a tevékeny demokratikus együttműködés jegyében. demokratikus és szocialista perspektívát kell feltárni a munka világa és az egész baloldal előtt. új ösztönzést kell adni a pártélet megújításának. /folyt./

se/jp fm bs

16.36 170281 1965

-.-

dl

sk0046 4 230 mtik1047

olasz szocialisták tézisei /2.rész/

craxi többségi áramlata kedden délután külön frakcióülést tartott és „reformista áramlat”, nevet vett fel. a döntés háttérében az áll, hogy a kongresszuson központi erőként magukhoz akarják vonzani mindazokat az áramlatokat, amelyek különféle megfontolásból elfogadják az oszp kormányban való részvételének gondolatát, az okp kizárásával. craxi végül felvetette az olaszországban érvényes paritásos választási rendszer módosításának gondolatát is.

se/jp fm bs

16.38 170281 0520

-.-

sk0047 4 230 mtik1048

majdaneki per

düsseldorf, 1981. február 17. /ap/taszsz/ - a düsseldorfi tartományi bíróságon az ügyészség kedden megkezdte a majdaneki per kilenc vádlottja elleni tanúvallomások ismertetését. a testület ezután megfogalmazza a lengyelországi Lublin melletti fasiszta haláltábor volt felügyelői elleni vádpontokat.

a per 1975. novemberében kezdődött, s kedden már a 448. ülést nyitotta meg a bíróság. a majdaneki tábor túlélőinek vallomásai arról tanúskodnak, hogy a vádlottak 1941. és 1944. között 250.000 ember lemészárlásában és megkínzásában vettek részt.

rp bs

16.41 170281 0592

-.-

dl

sk0048 4 300 mtik1049

két színes hír

múmia

peking, 1981. február 17. /afp/ - kínában tavaly megtalálták egy 6470 éve élt fiatal leány múmiáját, amely valószínűleg a legrégebbi a világon - közölte keddi számában a zsenmin zsipao című pekingi lap.

a múmiát a belső-ázsiai hszincsiang tartományban, a lop-nor tótól 70 kilométerre találták a kínai régészek. az ásatásokkal az ősi lulan várost akarják feltárni, amelyet homokvihar temetett be.

ha a kínai szakértők pontosan határozták meg a lulan lány múmiájának korát, akkor az 15 évszázaddal idősebb az egyiptomi múmiáknál, amelyek „csak”, 5000 évesek. a múmiát pénteken sanghajba szállították, hogy a kínai tudósok alaposabban tanulmányozhassák.

botrány az operában

párizs, 1981. február 17. /afp/ - viharos fogadtatásban részesítették a hétfő esti bemutaton verdi álarcosbáljának felújítását a párizsi operában.

csak a renét alakító olasz bariton, leo nucci vívta ki a közönség osztatlan tetszését, a többiek a második felvonástól kezdve a nézők egy része lehurrogta. különösen szigorúak voltak a hangoskodók a richárd gróf szerepét alakító világhírű spanyol tenoristával, josé carreras-szal és a női főszerepet /améliát/ éneklő olasz szopránnal. kijutott a füttykoncertből az előadás karmesterének, jean-claude casadesusnak, a lille-i filharmonikusok vezetőjének, a diszlettervezőnek és mindenekelelt a rendezőnek, a kanadai sonja friseknek is. az előadás végére azonban a megosztott közönségben azok kerültek fölénybe, akik lelkesen tapsoltak.

az álarcosbál bemutatója hagyományosan nagy eseménye a párizsi operának. a mostani felújítás richárd gróf lélektani fejlődésének ábrázolására helyezi a súlyt és lemond a megszokott színpadi látványosságról.

sas fm bs

16.59 170281 1756

dl

--

sk0049 4 230 mtik1050

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására

brezsnyev levél

párizs, 1981. február 17. /afp/ - valéry giscard d,estaing, francia köztársasági elnök levelet kapott leonyid brezsnyev szovjet államfőtől, amelyet cservonyenko párizsi szovjet nagykövet adott át február 3-án a francia államfőnek - vált ismeretessé kedden az elysée palotában.

amint azt az elnöki palotában közölték, brezsnyev levele válasz giscard d,estaing köztársasági elnök korábbi levelének néhány pontjára; a levelet giscard d,estaing január 2-án küldte el a szovjet államfőnek.

brezsnyev levelének tartalmáról a köztársasági elnök hivatala nem volt hajlandó részletekkel szolgálni.

fg bj

17.31 170281 0744

--

sk0050 4 230 mtik1051

csád - egyiptom

párizs, 1981. február 17. /afp/ - a csádi ideiglenes nemzeti egységkormány megszakítja diplomáciai kapcsolatait egyiptommal - jelentette be kedden acyl ahmat csádi külügyminiszter a jana libiai hírügynökségnek adott nyilatkozatában.

a csádi kormány elhatározásának oka az az ellenséges magatartás, amelyet egyiptom a csádi nép irányában, valamint az ország békéjének és biztonságának megteremtésére tett intézkedései ellen tanúsít - nyilatkozta a külügyminiszter.

ismeretes, hogy egyiptom januárban hazarendelte n,djamenai nagykövetét és a nagykövetség személyzetét, de hivatalosan nem szakította meg diplomáciai kapcsolatait csáddal.

bm pl bj

17.34 170281 0693

11

--

sk0051 4 230 mtik1052

hírek afganisztánból

kabul, 1981. február 17. /taszsz/ - babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, a forradalmi tanács elnöke, miniszterelnök beszédet mondott az észak-afganisztáni baghlan és badakhshan tartományok lakosságának képviselői előtt. karmal felhívta az ország minden dolgozóját, hogy akadályozzák meg a békés lakosság ellen terrocselekményeket elkövető ellenforradalmi bandák tevékenységét, segítsék elő ezek végleges felszámolását, járuljanak hozzá az ország teljes biztonságának megteremtéséhez.

az afgán vezető a tartományi küldöttek előtt hangsúlyozta, hogy a párt és a kormány nem csupán tiszteletben tartja az országban kialakult szokásokat, hagyományokat, a kulturát és a vallást, hanem igyekszik kedvező körülményeket teremteni azok fejlődéséhez.

baghlan és badakhshan képviselői támogatásukról biztosították az ország vezetését az áprilisi forradalom célkitűzéseinek valóra váltásában, afganisztán szabadságának és függetlenségének védelmében.

x x x

jalalabadban, a kelet-afganisztáni nangarhar tartomány központjában gyűlést tartottak a tartomány papságának képviselői. az egyházi személyiségek helyeselték azt a tervet, hogy megalakuljon a társadalom minden osztályát és rétegét tömörítő afganisztáni hazafias front. mint ismeretes, a szervezet alapító ülését márciusra tervezik.

x x x

afganisztán-szerre nagy erővel folyik a múlt egyik legsúlyosabb örökségének: az írástudatlanságnak a felszámolása. jelenleg az országban 22.000 tanfolyamon több mint félmillió ember tanul írni-olvasni.

fo ai

17.46 170281 1657

--

dl

sk0052 4 230 mtik1053

rakéta-merénylet - jegyzék

aden, 1981. február 17. /taszsz/ - a jemeni népi demokratikus köztársaság párizsi nagykövetsége ellen hétfőn elkövetett merénylet ügyében franciaország adeni nagykövetét bekérették a jndk külügyminisztériumába. a nagykövetnek tiltakozó jegyzéket nyújtottak át.

a merénylet következtében a nagykövetség épületében keletkezett tűz súlyos anyagi károkat okozott. a merényletet elkövetését hírügynökségi jelentések szerint cionista szervezetek vállalták magukra.

a jndk külügyminisztériuma - hangzik a jegyzék - élesen elítéli a cionista és imperialista ügynökök által elkövetett terrorista akciókat és provokációkat, ugyanakkor meggyőződésének ad kifejezést, hogy a bűnösök megkapják megérdemelt büntetésüket.

a jndk párizsi nagykövetsége elleni merényletet hivatalos közleményben ítélte el a jemeni arab köztársaság külügyminisztériuma is. a szóbanforgó cselekmény része annak a cionista tervnek, melynek célja a terrorizmus kiterjesztése - mutat rá a közlemény. a dokumentum utal a cionizmus és a terrorizmus közvetlen kapcsolatára, valamint arra, hogy az izraeli hatóságok a terrorizmust a hivatalos politika rangjára emelték és naponta követnek el terrorista akciókat a megszállt arab területeken és dél-libanonban. a jemeni arab köztársaság a jndk nagykövetsége ellen elkövetett provokációt az egész jemeni nép és az arab nemzet ellen elkövetett terrorista akciónak tekinti - hangsúlyozza a közlemény.

pf pl
17.58 170281 1475

--

sk0053 4 230 mtik1054

ikp - mszmp

rákos györgy az mti tudósítója jelenti:

tel aviv, 1981. február 17. /mti/ - meir vilner, az izraeli kommunista párt kb főtitkára kedden tel avivban fogadta az mszmp küldöttségét, amely kornidesz mihályal, az mszmp kb tagjával, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetőjével az élén részt vett az ikp kongresszusán.

dl

a szívélyes, baráti légkörű találkozáson a két felet kölcsönösen érintő kérdésekről, valamint a két párt kapcsolatairól folytattak eszmecsereket.

rg/jp pl bj
18.06 170281 0542

-.-

sk0054 4 230 mtik1056

iráni - vegyes

stockholm/teherán/dzsidda/beirut, 1981. február 17.
/afp/upi/dpa/ap/ - olof palme volt svéd miniszterelnök kedden waldheim ensz-főtábornok megbízásából újabb közép-keleti utra indult. palmének ez a harmadik próbálkozása, hogy a megbékélés lehetőségeit kutassa irán és irak háborújában. a svéd politikus először bagdadba látogat.

palme elindulásával egyidőben iráni politikusok olyan nyilatkozatokat adtak, amelyek eleve kérdéseessé teszik a svéd politikus küldetését. hasemi rafszandzsani, az iráni parlament elnöke kedden megismételte azt az iráni álláspontot, amely szerint teherán sem béketárgyalásokról, sem tüzszünetről nem kíván hallani addig, amíg az iraki csapatok iráni területen tartózkodnak. hasonlóan nyilatkozott a szaúd-arábiai dzsiddában husszein hasszani, az iráni parlament alelnöke.

iránon belül tovább folyik a küzdelem a baniszadr vezette polgári, és az iszlám köztársasági pártban tömörült vallási erők között. mint az engetab iszlami, baniszadr híveinek lapja hétfőn beszámolt róla, a teherántól dél-nyugatra fekvő tulsserkan városban letartóztatták az elnök több hívét, akik rafszandzsani parlamenti elnök beszéde alatt baniszadr mellett tüntettek.

mehdi bazargannak, khomeini első miniszterelnökének a lapja is csatlakozott azokhoz a polgári körökhöz, amelyek támadják a vallási vezetést a tuszügy megoldásának módja miatt. a mizan bírálta a kormány állítását, amely szerint az ügy iránnak „az egyesült államok fölötti nagy győzelmét”, hozta volna. az amerikaiak szabadonbocsátása nem jelentett előnyöket irán számára, csupán azoktól az állapotoktól tisztította meg a terepet, amelyeket éppen a tuszügy hozott létre - írta a lap.

kf pl
18.15 170281 1709

-.-

dl

sk0055 4 230 mtik1057

kuba-ecuadori

havanna, 1981. február 17. /mti/ - a kubai köztársaság és ecuador képviselői magasszintű megbeszélést tartottak a havannában. a találkozáson megvitatták az ecuadori nagykövetség múlt heti megtámadása és túszedő akció után kialakult helyzetet. az ecuadori külügyminisztérium delegációja - mint a keddi granma közölte - hétfőn délután érkezett havannába és este tartotta meg első megbeszélését a kubai féllel.

a megbeszélésen ecuadori részről jaime moncayo nagykövet, cornelio marchan, a külügyminisztérium helyettes államtitkára, valamint a külügyminisztérium titkárságának egy képviselője vett részt, kubai részről pedig carlos rafael rodríguez miniszterelnök-helyettes, isidoro malmierca külügyminiszter és ricardo alarcón külügyminiszter-helyettes.

mint a granmában megjelent közlemény hangoztatta, a minden részletre kiterjedő tárgyalás során kubai részről kifejtették a kormány elvi álláspontját, hogy nem bocsátkoznak alkuba a havannai diplomáciai képviselők biztonságát erőszakosan fenyegető elemekkel.

megerősítették, hogy a kubai biztonsági erők nem hatolnak be a nagykövetség épületébe az ecuadori kormány egyetértése és jóváhagyása nélkül, kivéve azt az esetet, ha a túszedők fizikai erőszakot alkalmaznak az épületben lévő foglyokkal szemben.

a küldöttségek a megbeszélést a két ország kapcsolatainak megfelelő kölcsönös megértés és szívélyesség légkörében tartották meg - hangsúlyozta a központi kubai lapban megjelent közlemény.

fp/fe pl bj

18.34 170281 1514

-.-

dl

sk0056 4 230 mtik1058

török letartóztatások

ankara, 1981. február 17. /upi/afp/ap/dpa/ - a török biztonsági szervek letartóztatták a szélsőjobboldali csoportok 300 tagját és a „szürke farkasok”, elnevezésű szélsőjobboldali ifjúsági szervezet /alparslan türkes félfasizta nemzeti mozgalom pártjának szervezete / 10 vezetőjét - jelentették be kedden ankarában a katonai hatóságok. további 20 ember - köztük a hergün című betiltott szélsőjobboldali napilap kilenc munkatársa - ellen letartóztatási parancsot adtak ki.

a török katonai rendszer felhívással fordult 93 szélsőbalos és szélsőjobbos személyiséghez, hogy március 19-éig térjenek vissza hazájukba és álljanak bíróság elé, mert ellenkező esetben megfosztják őket állampolgárságuktól. az említett személyek az 1980. szeptember 12-i katonai hatalomátvétel után hagyták el az országot. többségüket államellenes szervezkedéssel vádolják.

sm/fg bj

18.36 170281 0907

--

sk0057 4 230 mtik1055

iráni-percy

washington, 1981. február 17. /afp/ - a reagan-kormányzat arra az álláspontra jutott, hogy „az egyesült államok legfőbb érdekeit szolgálja”, annak a megállapodásnak a tiszteletben tartása, amelyet még a carter-kormányzat kötött meg Iránnal az amerikai tuzok kiszabadításáról - jelentette ki kedden Charles Percy szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke.

a nyilatkozat abból az alkalomból hangzott el, hogy a szenátus külügyi bizottsága megkezdte a tuzügy körülményeinek vizsgálatát. percy szenátor a külügyi bizottság ülése előtt kedden haig külügyminiszterrel és a kongresszus nyolc jelentős személyiségével tárgyalt.

percy szenátor mindazonáltal megjegyezte, hogy az Iránnal kötött megállapodást az új amerikai kormányzat csak akkor alkalmazza, ha az nincs ellentétben az alkotmánnyal. a kormányzat egyben várja, hogy az amerikai bíróságok döntsenek az Iránnal szemben fennálló vitás ügyletekben.

11

magasrangú amerikai kormánytisztviselők annyit máris jeleztek, hogy a megállapodás tiszteletben tartásának nincs jogi akadálya, a szenátus külügyi bizottsága előtt folyó meghallgatásoknak egyebek között éppen az a céljuk, hogy az elfogadhatóság szempontjából megvizsgálják az algiri megállapodást.

fg bj

18.40 170281 1266

--

sk0058 4 230 mtik1059

varsói megbeszélések

varsó, 1981. február 17. /mti/ - wojciech jaruzelski hadsereg-tábornok, lengyel miniszterelnök kedden találkozott a lengyel tudományos akadémia vezetőivel, és arról tárgyalt velük, hogyan vesznek részt a tudósok az ország társadalmi-gazdasági válságának leküzdésében. szó volt a lengyel tudomány fejlesztéséről, valamint az akadémia ideai munkatervéről is.

jerzy ozdowski miniszterelnök-helyettes részvételével az egészségügyi ellátás fejlesztéséről volt megbeszélés az egészség- és társadalomvédelmi minisztériumban. a kormány múlt héten előterjesztett tiszpontos programjának megfelelően a fő figyelmet a kórházi helyzetre, a gyógyszerellátásra fordították. szó volt arról is, hogy egyes más célokra készült intézményeket egészségügyi célokra adnak át, mint ahogy erre a közelmúltban már volt példa.

kn/im ai

19.01 170281 0855

--

sk0059 4 230 mtik1060

gromiko - andrei

moszkva, 1981. február 17. /mti/ - a kétoldalu kapcsolatok alakulásáról és időszerű nemzetközi kérdésekről tárgyalt kedden Moszkvában Andrej Gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere Stefan Andrei Román külügyminiszterrel, a román kommunista párt politikai végrehajtó

11

bizottságának tagjával. a román miniszter hétfőn érkezett rövid látogatásra a szovjet fővárosba.

mint a kiadott közlemény megállapítja, a tárgyalások tárgyszerű, elvtársias légkörben folytak. a miniszterek a szovjet-román kapcsolatokról szólva aláhúzták, milyen nagy jelentőségűek a két ország barátságának további erősítésében azok a megállapodások, amelyek leonyid brezsnyev és nicolae ceausescu személyes tárgyalásain jöttek létre.

a két miniszter egyetértett abban, hogy a jelenlegi bonyolult nemzetközi körülmények között feltétlenül el kell érni a fegyverkezési hajszá megszüntetését, a háborús veszélygócok felszámolását, az enyhülés politikájának megvédelmezését.

a megbeszélés során különösen nagy figyelmet szenteltek az európai helyzetnek, a további távlatoknak. megállapították: további kétoldali és kollektív erőfeszítésekre van szükség annak biztosítására, hogy európa a jövőben is a helsinki értekezleten megjelölt uton haladjon. a két fél egységes véleménye, hogy minden erőfeszítést meg kell tennie a tanácskozás valamennyi résztvevőjének a jelenlegi madridi tanácskozás konstruktív végeredménye, az európai biztonságot és együttműködést szolgáló eredményekkel történő befejezése érdekében. a szovjetunió és románia ebben az összefüggésben elsőrendű fontosságúnak tartja, hogy hívják össze az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó konferenciát. ez a konferencia arra hivatott, hogy fontos szakasza legyen Európában a bizalom megszilárdításának és a katonai szembenállás csökkentésének.

gromiko kedden ebédet adott andrei tiszteletére.

ki/fe ai bj

19.03 170281 1950

dl

sk0060 4 230 mtik1061

kania - honecker

berlin, 1981 február 17./mti/ - stanislaw kania, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden erich honeckernek, a német szocialista egységpárt központi bizottsága főtitkárának, az ndk államtanácsa elnökének meghívására látogatást tett a német demokratikus köztársaságban. honecker és kania találkozájáról közleményt adtak ki.

ko ai

19.16 170281 0400

-. -

sk0061 4 230 mtik1062

egk-külgyminiszterek /2./ /ld: mtik 1029/

brüsszel, 1981. február 17. /mti/ - az egk külgyminisztereinek keddi brüsszeli tanácsulása incidenssel kezdődött: a közös piac alkalmazottai, akik 3,3 százalékos fizetésemelést követelnek, heves tüntetést rendeztek a miniszteri tanács épülete előtt. elhatározták, hogy csütörtöktől kezdve sztrájkba lépnek, ha a külgyminiszterek nem teljesítik követelésüket. megjegyzendő, hogy a közös piac alkalmazottai sokkal magasabb fizetést élveznek, mint a hasonló beosztásban lévő nemzeti alkalmazottak bármely tagállamban.

a külgyminisztereknek a japánnal folytatott kereskedelmiemről elfogadott nyilatkozatát megelőzően vita folyt a követendő magatartásról. egyesek az egk-ba irányuló japán export korlátozását kívánták, végül azonban a tanács csupán a japán export ellenőrzése mellett döntött. a szigorubb rendszabályokat az nsk és hollandia küldöttsége ellenezte, azon az alapon, hogy protekcionista intézkedések bevezetése olyan kereskedelmi háborút indítana el, amely végülis károkat okozna az egk-nak. a japánok nyugat-európai „kereskedelmi betörését”, amely egyre nagyobb méreteket ölt /1980-ban például 24 százalékkal több gépkocsit adtak el, mint 1979-ben/, a nyugat-európaiak szóvá akarják tenni a hét tőkés ipari állam juliusi ottawai csucsértekezletén is.

pd/jp/fg

19.18 170281 1345

dl

-. -

sk0062 4 230 mtik1063

pápa - marcos

manila, 1981. február 17. /reuter/apa/dpa/ - 11. jános pápa kedden röviddel megérkezése után látogatást tett ferdinand marcos elnöknél, a fülöp-szigetek államfőjénél. a pápa az emberi jogok tiszteletben tartásának szükségességét hangoztatta, míg marcos elnök védelmébe vette az országában bevezetett rendkívüli állapotot, amely a ,,nemzetbiztonságot és a jogrendet szolgálja,,.

a pápa keddi programjában szerepelt még a fülöp-szigetek és más ázsiai országok püspökeivel tartandó találkozó is.

hirügynökségi jelentések szerint manilában nagyszabású biztonsági intézkedéseket fogantottak a pápai látogatásra. az intézkedéseket többek között az indokolja, hogy - mint jelentették - a pakisztáni karachiban pokolgép robbant abban a stadionban, ahol később 11. jános pála misét pontifikált.

rp/fg bj

19.25 170281 0848

-.-

sk0063 4 230 mtik1064

jaruzelski - nagykövetek

varsó, 1981. február 17. /mti/ - wojciech jaruzelski hadsereg tábornok, lengyel miniszterelnök kedden fogadta a szovjetunió varsói nagykövétét, borisz arisztovot. mint a pap hirügynökség jelentette, a szívélyes, baráti légkörű találkozón jelen volt józsef czyrek lengyel külügyminiszter is.

a varsói rádió jelentése szerint jaruzelski a nap folyamán fogadta a magyar, a bolgár, a csehszlovák, az ndk-beli és a román nagykövétét is.

kn/im ai

19.27 170281 0492

-.-

dl

sk0064 4 230 mtik1065

bányászsztrájk nagy-britanniában -2.

London, 1981. február 17. /mti/ - margaret thatcher miniszterelnök az alsóházban bejelentette, hogy a kormány szerdára előrehozta a válságtanácskozást az országos szénhivatallal és a bányászszakszervezet vezetőivel. a nap folyamán a sztrájk áttért a kenti szénmezőre és a tőzsdén a vezető részvények árfolyamának meredek zuhanása fejezte ki az üzleti élet nyugtalanságát a fenyegető országos sztrájk miatt. a vasutasok és a teherautós szállítók leállították a szén fuvarozását a sztrájkoló bányavidékekről, és újabb szénmezők jelentették be, hogy hétfőn ők is leállnak.

a kormányfő és david howell energiagazdálkodási miniszter az alsóházban nem győzte hangoztatni, hogy a kormány növeli beruházásait a szénbányászat fejlesztésére, kevesebb bányát zárnak be, mint ahogy hírlik, és anglia az idén több szenet fog exportálni mint importálni. a kormányra láthatóan rájlesztett a gyorsan mélyülő szénválság és minden áron elejét próbálja venni egy olyan országos bányászsztrájkknak, amilyenbe heath kormánya bukott bele hét éve. bizonykodásai azonban nem oszlatták el a bányászkerületek képviselőinek aggodalmát.

lb/im/fg

19.31 170281 1185

-.-

sk0065 4 230 mtik2001

rövid hírek -/ 1.rész/

lengyel katonák szovjet kitüntetése

varsó, 1981. február 17. /mti/ - a szovjet hadsereg létrejöttének közelgő 63. évfordulója alkalmából ünnepséget tarttak a varsói szovjet nagykövetségen. a lengyel hadsereg husz katonájának magas kitüntéseket nyújtottak át, amelyeket a szovjetunió legfelső tanácsa és a szovjet honvédelmi miniszter adományozott nekik a fegyverbarátság erősítéséért, a szovjet tudomány és kultúra házában a közelgő évforduló alkalmából találkoztak azoknak a veteránoknak a képviselői, akik a második világháború idején a szovjet hadsereg soraiban harcoltak.

dl

ali nasszer mohammed

manama, 1981. február 17. /upi/ - ötnapos hivatalos etiópiai látogatása befejeztével kedden visszaérkezett adenbe ali nasszer mohammed hasszani, a jemeni népi demokratikus köztársaság elnöke. a dél-jemeni elnök mengisztu hailé mariam etiópiai államfőve folytatott megbeszéléseket kétoldalu és egyéb, kölcsönös érdeklődésre számotartó kérdésekről.

taszsz fotókiállítás

szófia, 1981. február 17. /mti/ - az szkp közelgő xxvi. kongresszusának szentelt reprezentatív fotókiállítás nyílt meg kedden szófiában. a taszsz szovjet hírügynökség fotóriportereinek 250 válogatott felvétele a szovjetunió elmúlt öt éves fejlődésébe enged érzékletes bepillantást. a március 8-ig látható fotókiállítást szófia után több más szocialista ország fővárosában is bemutatják. /folyt./

te ai bj

19.36 170281 1443

.-.

sk0066 4 230 mtik2002

rövid hírek-/2.rész/

magyar irodalmi est

szófia, 1981. február 17. /mti/ - a bolgárt állam megalakulása 1300. évfordulójának és a bolgár kommunista párt közelgő xii. kongresszusának szentelt nagyszerű irodalmi estet rendeztek kedden a szófiaai magyar intézetben. magyar költők, illyés gyula, nagy lászló, devecseri gábor, juhász ferenc, csanádi jános, veres miklós, baka istván, király zoltán bolgár témájú verseit bolgár költők tolmácsolásában neves előadóművészek színlattatták meg. bevezetőt fábián zoltán, józsef attila díjas költő, a magyar írószövetség titkára mondott.

te ék ai

19.37 170281 0613

.-.

dl

sk0067 4 230 mtik2003

frontállamok - közlemény

lusaka, 1981. február 17. /taszsz/reuter/ - közös közlemény elfogadásával kedden befejeződtek a „frontországok”, vezetőinek lusakai megbeszélései.

a résztvevők az afrika déli részén kialakult helyzetet vitatták meg, összefüggésben a fajüldözött dél-afrikai rendszernek a szomszédos államok ellen intézett fegyveres támadásaival és a genfi namibia konferencia kudarcával. a felek közleményükben élesen elítélték a mozambik elleni legutóbbi dél-afrikai támadást, valamint a fajüldözött rendszer angola, zambia és más országok ellen irányuló agresszióját. rámutattak arra, hogy a genfi namibia konferencia kudarcáért a dél-afrikai fajüldözött rendszer a felelős. hangsúlyozták: a délnyugat-afrikai népi szervezet, a swapo számára ebben a helyzetben nincs más út, mint a fegyveres felszabadító harc fokozása. a találkozó résztvevői támogatásukról biztosították a swapo harcát.

a „frontállamok”, június óta első találkozásán a botswanai, zambiai, mozambiki és tanzániai államfőn kívül jelen volt robert mugabe zimbabwei miniszterelnök, sam nujoma, a swapo elnöke, valamint pasqual luvualu, az mpla munkapárt kb pb tagja.

pf pl bj

19.55 170281 1176

.-.

sk0068 4 230 mtik2004

rendőrtisztek lemondása

madrid, 1981. február 17. /mti/ - kedd délután lemondott a spanyol állambiztonsági rendőrség öt magas rangú tisztségviselője. a lemondás okát nem közölték, és nem tudni, hogy ez a lépés milyen kapcsolatban van egy eta terrorista kivallatás nyomán bekövetkezett pénteki halálával.

a lemondott magas rangú rendőrtisztek között van manuel blanco főtanácsos, a spanyol rendőrség országos főigazgatója és manuel ballesteros, a terrorizmus elleni küzdelemért felelős központi nyomozóbrigád főnöke. ballesteros nevét az utóbbi időben kapcsolatba hozták az eta ellen folytatott „piszkos háborúval”, azaz a franciaországban élő eta-vezetők ellen elkövetett merényletekkel. e merényleteket egyes jelentések szerint magas díjazásért az algéria

dl

függetlensége ellen harcoló egykori oas francia terrorszervezet tagjai követték el.

Juan José Rosón spanyol belügyi államminiszter kedden délután megerősítette a lemondások hírét, de hozzáfűzte, hogy ezek még nem hivatalosak.

Leh/jp/fg

20.00 170281 1031

-. -

sk0070 4 230 mtik2005

közel-kelet -vegyes

1981. február 17. /mti/

kreisky - érkezés

Bécs, 1981. február 17. /mti/ - Bruno Kreisky osztrák kancellár kedden négy napos hivatalos egyiptomi látogatásának befejeztével hazaérkezett Bécsbe. Repülőtéri nyilatkozatában a kancellár sikeresnek mondta anvar szadat egyiptomi elnökkel a két ország gazdasági együttműködésének bővítéséről folytatott megbeszéléseit, nem titkolta azonban, hogy a palesztin kérdésben nem sikerült áthidalni az álláspontok közötti különbségeket. (f-lyt.)

dl

Jordániai küldöttségek

Beirut, Amman, 1981. február 17. /afp/reuter/ - két magasrangú jordániai küldöttség tárgyalt kedden Beirutban és Damaszkuszban annak a jordániai diplomatának az ügyéről, akit február 6-án raboltak el Beirutban.

Hasszan Ibrahim jordániai államminiszter és megbízott külügyminiszter Beirutban találkozott Eliász Szárkisz libanoni államfővel. Országá nevében kérte az államfő támogatását az ügyben és átadta Husszein király üzenetét.

Damaszkuszban a jordániai küldöttség Hafez Asszad államfővel, valamint a belügyminiszterrel és a tájékoztatási miniszterrel tárgyalt.

A látogatás kapcsán nyugati hírügynökségek rámutatnak: Jordánia korábban a szíriai katonai titkosszolgálatot vádolta a diplomata elrablásával. Szíria cáfolta, hogy köze volna az ügghöz, de a két ország kapcsolata jelentősen megromlott.

hj pl
20.07 170281 1387

-. -

dl

sk0071 4 230 mtik2006

honecker-kania /1.rész/

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1981. február 17. /mti/ - a német demokratikus köztársaság és a lengyel népköztársaság közötti testvéri kapcsolatok fejlesztésének és erősítésének nagy jelentősége van mindkét ország és nép számára - állapították meg stanislaw kania és erich honecker keddi berlini találkozásán.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára - aki vasárnap prágában tárgyalt gustáv husákkal - kedden erich honeckernek, a német szocialista egységpárt központi bizottsága főtitkárának, a német demokratikus köztársaság államtanácsa elnökének meghívására egynapos látogatást tett az ndk-ban.

a találkozásról kiadott közlemény hangoztatja, hogy a baráti légköri eszmecsere honcker és kania tájékoztatta egymást az ndk-beli és lengyelországi helyzetről, valamint az nszep és a lemp tevékenységéről, foglalkozott a két párt és állam kapcsolatainak alakulásával, megvitatott egyes nemzetközi kérdéseket, véleménycserét folytatott a két állam külpolitikájáról és a nemzetközi munkásmozgalom kérdéseiről.

erich honecker az nszep közelgő x. kongresszusáról, stanislaw kania pedig a lemp kb nemrég lezajlott 8. plénumának határozatairól adott tájékoztatást. a lengyel vezető hangsúlyozta, hogy a határozatok célja a szocializmus és a párt megszilárdítása s az, hogy lengyelországot kivezessék nehéz válsághelyzetéből.

a két politikus aggodalmát fejezte ki a nemzetközi helyzet kiéleződése miatt és határozottan szembe helyezkedett minden próbálkozással, hogy beavatkozzanak a szocialista államok közösségének belügyeibe. hangsúlyozták elkötelezettségüket, hogy - a szocialista internacionalizmus elveire, a szovjetunióval és a szocialista államok közössége többi országával kibontakozott testvéri barátságra és szövetségre támaszkodva - cselekvően hozzájárulnak a nemzetközi légkör megjavításához, a béke megszilárdításához, az enyhülési politika továbbviteléhez és a nemzetközi együttműködés fejlesztéséhez. a találkozáson újból aláhúzták, hogy az ndk teljes mértékben támogatja a lengyel javaslatot az európai katonai enyhülést és leszerelést szolgáló konferencia varsói összehívására. /folyt./

ko/im ai bj

20.16 170281 2221

-.-

dl

sk0072 4 230 mtik2007

honecker-kania /2.rész/

erich honecker és stanislaw kania találkozója kifejezésre juttatta a két párt egyetértését minden alapvető kérdésben. a két vezető meggyőződését hangoztatta, hogy találkozásuk jelentősen hozzájárult a két állam, a szocializmus és a világbéke érdekeit szolgáló ndk-lengyel együttműködéshez.

ko/im ai bj

20.17 170281 0348

-.-

sk0073 4 230 mtik2008

salvador

new york, 1981. február 17. /taszsz/ - a reagan kormány a szovjetuniót és kubát vádolja a salvadori belügyekbe való beavatkozással, miközben a juntának nyújtott katonai támogatás növelését, és csapatok küldését fontolgatja. a salvadori polgárháború kapcsán washingtonban nagyarányú propagandakampányt kezdtek a „nemzetközi terrorizmus,, elleni harc ürügyén.

a cia „fehér könyvet,, készül kiadni, azt bizonyítandó, hogy a „nemzetközi terrorizmust,, a szocialista országok támogatják. a kémszervezet kiadványa szerint például salvadorba olyan amerikai fegyvereket szállítottak, amelyeket a vietnami háborúban vesztett el az amerikai hadsereg; sőt, ezt a hadianyagot állítólag a szovjetunió és kuba küldte volna el salvadorba. a palesztinai felszabadítási szervezet pedig - úgymond - kiképzőtáborokat bocsátott a salvadori gerillák rendelkezésére szíria és irak területén.

washington, párizs 1981 február 17. /upi/ap/afp/

ezekre a jelentésekre hivatkozva haig külügyminiszter kedden, egy rövid szenátusi meghallgatáson kijelentette, hogy az egyesült államok „mindent megtesz egy kommunista hatalomátvétel megakadályozására,, salvadorban. ezért növelni fogják a juntának nyújtott katonai segítyt, amely az idei költségvetési évben már eddig is százmillió dollárt tesz ki.

charles percy, a szenátus külügyi bizottságának elnöke szerint az sem zárható ki, hogy az egyesült államok elküldi csapatait salvadorba, mivel „határt kell húzni a kommunista behatolás elé a

dl

nyugati féltekén,, percy a még a múlt század elején megfogalmazott monroe-doktrínára hivatkozott, amely szerinte azt a különleges felelősséget hártja az egyesült államokra, hogy távol tartsa a földrésztől a külső hatásokat, ehhez - vagyis az intervencióhoz - percy a kongresszus mindkét háza nevében támogatást ígért a reagan kormánynak.

washington egyidejűleg nyugat-európai szövetségeseit bizalmát is igyekszik megszerezni. kedden bomból párizsba érkezett, és françois-poncet külügyminiszterrel tárgyalt a kormány különmegbizottja, akit azzal a feladattal küldtek át az óceánon, hogy elfogadtassa a „kemény” fellépés szükségességét salvadorban. a fehér ház az ut jelentőségét hangsúlyozva azzal is külön nyomást gyakorol szövetségeseire, hogy a közép-amerika forradalmi mozgalmak elleni közös állásfoglalást kívánja megtenni az új kormányzat és a nato partnerek közti együttműködés próbakövének.

ta pl bj

20.30 170281 2437

-. -

sk0074 4 230 mtik2009

repülőgépipari miniszter halála

moszkva, 1981. február 17. /mti/ - hosszú betegség után, hatvanöt éves korában kedden elhunyt vaszilij kazakov, a szovjetunió repülőgépipari minisztere.

mint a leonyid brezsnyev és más szovjet párt- és állami vezetők által aláírt nekrológ megállapítja, több évtizedes munkássága alatt vaszilij kazakov jelentős érdemeket szerzett a szovjet repülőgépgyártás fejlesztésében, több korszerű polgári és katonai repülőgép létrehozásában. érdemei elismeréseként a szocialista munka hőse címmel tüntették ki, s háromszor kapta meg a lenin rendet.

it ai bj

20.30 170281 0607

-. -

dl

sk0075 4 230 mtik2010

zimbabwe - bejelentés

salisbury, 1981. február 17. /afp/reuter/ - a zimbabwe népi forradalmi hadsereg /zipra/ és a zimbabwe afrikai nemzeti felszabadító hadsereg /zanla/ volt gerilláit lefegyverzik, a múlt héten történt véres összetűzések felelőseit pedig fegyelmi bizottságok elé állítják - jelentette be kedden emerson munangagwa biztonsági ügyekért felelős államminiszter. munangagwa, aki egy személyben a zanla és a zipra katonáit egyesítő legfelsőbb egyesített parancsnokság elnöke is, sajtóértekezletén hozzátette, hogy az intézkedés 22 500 volt gerillát érint. azokról a régi harcosokról van szó - tette hozzá - akik jelenleg az ország különböző részében táborokban gyűlékeznek, arra várva, hogy a nemzeti hadsereg soraiba léphessenek. a hadseregbe eddig 14 ezer volt zipra illetve zanla harcost soroltak be.

a bulawayo város környékén és a conamarában lezajlott fegyveres összecsapásoknak nem végleges adatok szerint 167 halálos áldozata van. egyes katonai források szerint azonban a halottak száma meghaladja az ötszázat.

pf pl bj

20.34 170281 1069

-. -

sk0076 4 230 mtik2011

egk-külügyminiszterek /3/

brüsszel, 1981. február 17. /mti/ - colombo olasz külügyminiszter beszámolt kollégáinak amerikai utjáról. megítélése szerint az új amerikai kormányzat kész széleskörűen megvitatni nyugat-európai szövetségeseivel minden nagyobb jelentőségű politikai kezdeményezést.

megfigyelők szerint az olasz külügyminiszter hangot adott a szövetségeseik aggodalmának amiatt, hogy a reagan-kormányzat vezető tagjai megkérdezésük nélkül jelentenek be különféle akciókat; ilyen volt például weinberger hadügyminiszter nyilatkozata a neutronbomba nyugat-európai elhelyezéséről.

a külügyminiszterek tárgyaltak az arab országokkal való párbeszéd újrafelvételéről is. a tanácsülés után elhangzott hivatalos tájékoztatás szerint ezt akadályozza, hogy az egk

elsősorban gazdasági jellegű dialógust kíván folytatni, míg az arab országok politikai kérdéseket is meg akarnak vitatni. a hivatalos tájékoztatás azonban nem szólt egy másik akadályról; arról, hogy a közös piac egyiptomot is szeretné bevonni az ugynevezett euro-arab tárgyalásokba, de az arab országok többsége ellenzi ezt.

pd/jp fg bj

20.57 170281 1131

--

sk0077 4 230 mtik2012

honecker-kania /kieg./

berlin, 1981. február 17. /mti/ - stanislaw kania kedden este berlinből visszautazott varsóba. /kiegészítés/

ko/jp bj

21.12 170281 0163

--

sk0078 4 800 mtik2013

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0023-ig
budapest, 1981. február 17. /mti/

sk0001 várható

sk0002 a lengyel kormány ülése

sk0003 „különleges megbízott,”

sk0004 kína-vietnam - pravda

sk0005 ii. jános páp

sk0006 rövid hírek:

cape canaveral /florida/: űr-repülőgép

párizs: robbanás

helsinki: balti-tengeri bizottság

tokió: japán kommunisták

stockholm: ujságírósztrájk

sk0007 genschert-egyiptom

AD

sk0008 irak-irán
sk0009 reagan-nyugat-európa - pravda
sk0010 közel-kelet
sk0011 kuba - ecuadori küldöttség
sk0012 latin-amerika
sk0013 apel - vizsgálat
sk0014 saarinen - szkp-kongresszus
sk0015 jugoszláv ellenzékiek - tanjug
sk0016 rövid hírek:
katmandu: béke-világtanács
havanna: szakszervezeti világszövetség
belgrád: illés györgy
ankara: boran
dacca: avami liga
sk0017 szovjet-francia üregyüttműködés
sk0018 rövid hírek:
párizs: mitterrand
szöul: választások dél-koreában
sk0019 szkp kongresszus - zamjatyin /1./
sk0020 szkp kongresszus - zamjatyin /2./
sk0021 gromiko - andrei
sk0022 bányászsztrájk nagy-britanniában /1./
sk0023 bányászsztrájk nagy-britanniában /2./

fe bj

21.55 170281 1465

--

sk0079 4 800 mtik2014

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0024-sk0053-ig

sk0024 lusakai csucs

sk0025 kormányválság

sk0026 olasz merénylet

sk0027 sztrájkhírek

sk0028 egk - külügyminiszterek

sk0029 észak-koreai állásfoglalás

sk0030 szkp-kongresszus előzetes - mezőgazdaság /1./

sk0031 szkp-kongresszus előzetes - mezőgazdaság /2./

sk0032 szkp-kongresszus előzetes - mezőgazdaság /3./

sk0033 lengyel helyzetkép /1./

AD

sk0034 lengyel helyzetkép /2./
 sk0035 nato-belépés
 sk0036 eagleburger
 sk0037 magyar zenei sikerek
 sk0038 beatles
 sk0039 rövid hírek:
 dublin: ir gyász
 johannesburg: kolera
 madrid: kivallatás
 sk0040 vietnam - kina
 sk0041 usa - belpolitika /1./
 sk0042 usa - belpolitika /2./
 sk0043 teszerelési bizottság
 sk0044 közel-keleti hírek
 sk0045 olasz szocialisták tézisei /1./
 sk0046 olasz szocialisták tézisei /2./
 sk0047 majdaneki per
 sk0048 két színes hír:
 peking: mumia
 párizs: botrány az operában
 sk0049 brezsnyev levé /szerk.táj./
 sk0050 csád - egyiptom
 sk0051 hírek afganisztánból
 sk0052 rakéta-merénylet - jegyzék
 sk0053 ikp - mszmp

fe bj

21.56 170281 1232

-.-

sk0080 4 800 mtik2015

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0054-sk0079-ig

sk0054 irán - vegyes
 sk0055 kuba - ecuador
 sk0056 török letartóztatások
 sk0057 irán - percy
 sk0058 varsói megbeszélések
 sk0059 gromiko - andrei
 sk0060 kania - honecker
 sk0061 egk - külügyminiszterek /2./

dl

sk0062 pápa - marcos
 sk0063 jaruzelski - nagykövetek
 sk0064 bányászstrájk nagy-britanniában - 2.
 sk0065 rövid hírek /1./:
 varsó: lengyel katonák szovjet kitüntetése
 manama: ali nasszer mohammed
 szófia: taszsz fotókiállítás
 sk0066 rövid hírek /2./:
 szófia: magyar irodalmi est
 sk0067 frontállamok - közlemény
 sk0068 rendőrtisztek lemondása
 sk0069 közel-kelet - vegyes
 sk0070 honecker-kania /1./
 sk0071 honecker-kania /2./
 sk0072 salvador
 sk0073 repülőgépipari miniszter
 sk0074 zimbabwe - bejelentés
 sk0075 egk-külügyminiszterek /3./
 sk0076 honecker-kania -/kieg/
 sk0077 tartalomjegyzék /1./
 sk0078 tartalomjegyzék /2./
 sk0079 tartalomjegyzék /3./
 fe bj

mti külpolitikai szerkesztőség
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 barabás miklós
 bochkor jeno

- v é g e -

22.02 170281 1296

-.-

dl

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1981. február 18. kül. s z e r d a
-----

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 18. /mti/

moszkva: nagygyűlés és fogadás a magyar-szovjet barátsági szerződés megkötésének évfordulója alkalmából

bagdad: palme közvetítési kísérlete

kairó: megérkezik a nyugatnémet külügyminiszter

alzir: a saharai államok külügyminisztereinek értekezlete

washington: reagan-beszéd a gazdaságról /késő este/

sg ng

06.40 180281 0387

Nm 20
P. 20
g

--